

လင်းခန့်

ဘုန်းဘာယိုနှင့်
ကုန်ကြေးကုရများ

Handwritten signature or text.

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

- ထုတ်ဝေသည့်အကြိမ်** - ပထမကြိမ်၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ
- စွမ်းမံစီစဉ်** - ပီတီ (ပေကြီး)
- ထုတ်ဝေသူ** - ရွှေပေစာအုပ်တိုက်၊ ဦးနိုင်မိုး (၀၀၁၇၅)
ကျောက်ကုန်းလမ်း၊ ၁၄-ရပ်ကွက်၊
ရန်ကင်း။ ဖုန်း-၀၉-၄၀၂၅၀၅၀၂၉
၀၉-၇၉၈၄၄၃၅၃၈
- ဇူတ်နှာရုံး** - ဗဂျီလင်းဝတ္ထု
- ထွန်ပုံနှိပ်တာအပြင်အဆင်** - ထူး(၂) ထွန်ပုံနှိပ်တာစာစီ
၀၉-၂၅၂၆၁၀၉၆၉
- ပုံနှိပ်** - ပုံရိပ်ရှင် (၀၉-၄၂၀၀၅၂၀၈၇)
ပုံရိပ်ရှင်ပုံနှိပ်တိုက် (၀၀၈၃၆)
ဦးအောင်ဇော်ထွန်း၊ အမှတ်(၈)၊ အိမ်ကြီးလမ်း
ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ဖြန့်ချိရေး** (ရန်ကုန်) - ရွှေပေစာအုပ်တိုက်
၀၉-၄၀၂၅၀၅၀၂၉
(မန္တလေး) - ညီစွဲစာပေ
၀၉-၂၅၆၂၆၄၆၇၃
- အုပ်စု** - ၁၀၀၀
- တန်ဖိုး** - ၁၅၀၀ ကျပ်

ထင်းခန့်	၈၀၈-၈၄
ဆည်းဆာပျို့နှင့် ကဗျာခြင်း ကဗျာများ၊ ရန်ကုန်။	
ရွှေပေစာအုပ်တိုက်၊ ၂၀၁၇။	
စာ-၁၂၁၊ ၉x၁၅ ဧည့်	
(၁) ဆည်းဆာပျို့နှင့် ကဗျာခြင်း ကဗျာများ။ ရန်ကုန်။	

မာတိကာ

* အသံလွင်လွင် ဂန္ထဝင်လေချိုညင်းနှင့် တိုးတိုက်မိခြင်း (မင်းချမ်းမွန်)	၉
* ဆည်းဆာပျိုနှင့် ကခုန်ခြင်း	၁၈
* ကျေးဇူးတင်လွှာ	၂၁
၁။ ငါ့ခရီး	၂၃
၂။ ကြယ်ပျို	၂၄
၃။ ဒိုင်ယာရီ	၂၅
၄။ အမေ	၂၆
၅။ ကြယ်ကောက်သူ	၂၈
၆။ ဆည်းဆာရှာတဲ့ညနေ	၂၉
၇။ မေတ္တာ	၃၀
၈။ မှန်ထဲက အရိပ်	၃၃
၉။ ဂစ်တာအိုကြိုတဲ့ကမ်း (၁)	၃၄
၁၀။ ပန်းရဲ့လမ်း	၃၆
၁၁။ နွေဖတ်စာ	၃၇
၁၂။ မှာတမ်း	၃၈
၁၃။ အဖေ	၃၉
၁၄။ ပြက္ခက်	၄၁

၁၅။	ကျန်သူဒဏ်ရာ	၄၂
၁၆။	အမေရေးတဲ့ကမ္ဘာ	၄၃
၁၇။	တေးလက်ဆောင်	၄၄
၁၈။	ကူသံ	၄၆
၁၉။	လိပ်ပြာ သီအိုရီ	၄၇
၂၀။	ဆရာ	၄၉
၂၁။	ပျံသန်းခြင်း	၅၁
၂၂။	စိန်ပန်း ပန်းချီ	၅၂
၂၃။	မိမဲခေါင်ပါးကို နမ်းရှိုက်၍	၅၃
၂၄။	တံခွန်ဘယ်မှသာပါမယ်	၅၄
၂၅။	ကောင်းကင်ဒဿန	၅၆
၂၆။	အကယ်ဒမီကျောင်းကသရုပ်ဆောင်	၅၇
၂၇။	နှင်းခိုငှက်	၅၉
၂၈။	နွေတေးကျော့ကျော့ ဦးမော့မော့	၆၀
၂၉။	မြစ်ရဲ့တေး	၆၃
၃၀။	မိုးဦး	၆၄
၃၁။	မှန်တစ်ချပ်	၆၅
၃၂။	ဂစ်တာအို ကြိုတဲ့ကမ်း(၂)	၆၆
၃၃။	သက်တဲ့လိပ်ပြာ	၆၇
၃၄။	အညာဂီတ	၆၉
၃၅။	ငါထဲကငါ	၇၁

၃၆။	ဝတ်ရည်ငတ်သူ	၇၂
၃၇။	လကို ဖမ်းတဲ့မြစ်	၇၃
၃၈။	ဖြေဆေး	၇၄
၃၉။	ချိန်ချင့်ရာ	၇၅
၄၀။	ညကိုဝှက်တဲ့ည	၇၆
၄၁။	ရင်ချင်းဆက်	၇၈
၄၂။	နေရာဟောင်းမှစောင့်သူများ	၇၉
၄၃။	သံဃာ့ဇော အနန္တော	၈၁
၄၄။	စိတ်စေရာ	၈၄
၄၅။	ဧည့်ကြို	၈၆
၄၆။	ဆောင်းသောက်တဲ့နှင်း	၈၇
၄၇။	အဖြည့်ခံဘဝများ	၈၈
၄၈။	ကွက်လပ်	၈၉
၄၉။	ညစေတမာန်	၉၀
၅၀။	လူမိုက်	၉၁
၅၁။	တိမ်သီတေး	၉၃
၅၂။	ရုပ်ပြ	၉၅
၅၃။	ဓာတ်ပုံ	၉၆
၅၄။	လွမ်းရိပ်သီသောမြို့	၉၇
၅၅။	ဆည်းဆာများတဲ့တိမ်	၉၉
၅၆။	ကကြီး	၁၀၁

၅၇။	သုညရေးသူများ	၁၀၃
၅၈။	လူ	၁၀၄
၅၉။	စွမ်းအား	၁၀၅
၆၀။	လက်ဆောင်	၁၀၇
၆၁။	ဂုဏ်	၁၀၈
၆၂။	ဘဝ ဝင်္ကံပါ	၁၀၉
၆၃။	ပါးစပ်သမားများ	၁၁၂
၆၄။	လောကဇာတ်ခုံ	၁၁၃
၆၅။	သံစဉ်တေးနဲ့မွှေးတဲ့မြေ	၁၁၄
၆၆။	ရှင်းတမ်း	၁၁၅
၆၇။	မျက်နှာဖုံးနဲ့လူများ	၁၁၆
၆၈။	သံယောဇဉ်	၁၁၇
၆၉။	မြန်မာ့ပုဂံ	၁၁၈
၇၀။	ဝသန်အက်ကြောင်း	၁၂၁

အသံလွင်လွင် ဂန္ထဝင်လေချိုည်းနှင့် တိုးတိုက်မိခြင်း

မြန်မာဂန္ထဝင်ကဗျာသည် ပုဂံခေတ်တွင် ပေါ်ထွန်းခဲ့သည့် 'သိုးကလေ' ချီ ပုပ္ဖားနတ်တောင်ဘွဲ့လင်္ကာနှင့် 'မြကန်သာ' ချီ မြကန်ဘွဲ့လင်္ကာတို့မှ စတင်မြစ်ဖျားခံစီးဆင်းလာသဖြင့် တွက်ရေကြည့်လျှင် နှစ်ပေါင်းကိုးရာကျော်၊ တစ်ထောင်နီးပါးအလျားရှည် တည်တံ့ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ မွေးရန်တို့ဖြင့် စုံကြူခဲ့သည်မှာလည်း အထူးဆိုဖွယ်မရှိပါ။ ပြီးတော့... လေးလုံးစပ်၊ ဒွေးချိုး၊ ကြိုချိုး၊ လေးချိုး၊ တျာချင်း၊ ဒိုင်ချင်း၊ လွမ်းချင်း၊ ဇတားထပ်၊ ရတု စသည့် စပ်ထုံးဖွဲ့နည်းအစုံတို့ဖြင့် ငွ်ပွင့်ခဲ့သည်မှာ ခေတ်အဆက်ဆက် ဝေဝေဆာဆာ။

ထို့ပြင် မြန်မာဂန္ထဝင်ကဗျာသည် သဒ္ဒါလင်္ကာရအသံ၏ ကောင်းခြင်း၊ အတ္ထာလင်္ကာရ အနက်အဓိပ္ပာယ်၏ကောင်းခြင်းတို့ဖြင့်လည်း ပြည့်စုံသဖြင့် မြန်မာတို့နားနှင့်ပဏာရခဲ့သည်။ ကြားနေကျပေမယ့် နားရည်မဝ အားမရနိုင်ခဲ့ပါပေ။ သို့ဖြင့် စာပေပလ္လင်မှာ ဂန္ထဝင်မြောက် စံတင်လောက်အောင် ထွန်းလင်းတောက်ပခဲ့သည်မှာ အားလုံးအသိ။ သို့ပါသော်လည်း ဤသို့အလျားရှည် တည်တံ့လာခဲ့သော မြန်မာဂန္ထဝင်ကဗျာသည် နှစ်ဆယ်ရာစုခေတ်နှောင်းတွင် စာပေရေစီးအသစ်နှင့် အမှတ်မထင် တိုးမိတိုက်မိကြလေသည်။

ခေတ်စမ်းစာပေခေတ်၊ စာပေသစ်ခေတ်တို့တွင် မသိမသာ တိုးဖွဲ့ညင်သာမှုရှိသော်လည်း၊ ၁၉၇၀ အက္ခေအချိုးသို့ရောက်သည့်အခါ မှာတော့ အတန်ငယ် လှုပ်ခါမှုရှိလာခဲ့သည်။ ၁၉၆၉ ခု၊ ဒီဇင်ဘာထုတ်

ကမ္ဘာကျော်လိုက်ဖ်မဂ္ဂဇင်းမှာ ထူးခြားသည့်စာသားတစ်ခုပါခဲ့သည်။
 “အသံသစ်များသည် လူငယ်များအား ဘာသာစကား တစ်မျိုးဖြင့်
 ပြော၏။ ယင်းဘာသာစကားသည် လူကြီးများကို ဦးနှောက်ခြောက်စေ
 သည်” ဟူသော စကားပင်ဖြစ်၏။ သူငယ်တွေက ကဗျာနည်းနာအသစ်
 တွေကို ဆည်းပူးလေ့လာကြသည်။ ကာရန်မပါ ကဗျာမဖြစ်ဆိုသော
 အယူအဆကို ကျောခိုင်းလိုလာကြပြီး၊ ကာရန်ကိုစွန့်ခွာ၍ ကဗျာရေးနည်း
 အသစ်တွေကို ရှာကြံလာကြသည်။ သို့ဖြင့် အနောက်တိုင်းကဗျာ
 ပုံသဏ္ဍာန်ဆန်ဆန်လွတ်လပ်ကာရန်ဖြင့် ပေါ့ပါးစွာ ဖန်တီးပျံ့ဝဲလာကြ
 ရာမှ ယနေ့မော်ဒန်ကဗျာကမ်းခြေဆီအထိ ရောက်ရှိလာသည်မှာ အားလုံး
 အတွေ့ အားလုံးအမြင်ပဲဖြစ်ပါသည်။

အပြောင်းအလဲရေစီး၏ အလျဉ်းကား အံ့ဖွယ်ကောင်းလှပါဘိ။

ကျွန်တော်တို့ရပ်ကြည့်နေစဉ်မှာပဲ၊ တံတားအောက်မှာရေတွေ
 အများကြီး စီးဆင်းသွားခဲ့သည်။ အဟောင်းတို့နေရာ၌ အသစ်တွေ
 တိုးဝင်လာသည်။ ခေတ်ကပဲတောင်းဆိုလို့လား၊ အနုပညာအာရုံ ခံစားမှု
 ကပဲ ပြောင်းလာလို့လားမသိ။ အသစ်ပေါ်ထွက်လာသည့် မဂ္ဂဇင်းအားလုံး
 နီးပါးမှာ ခေတ်ပေါ် မော်ဒန်ရနံ့ကသော ကဗျာတို့ကိုဦးစားပေးဖော်ပြ
 လာကြသည်။ ကာလအတန်ငယ်ရွေ့လျားလာတော့ ဂန္ထဝင်ဟန်ကဗျာကို
 နေရာပေး ဖော်ပြသော မဂ္ဂဇင်းတွေပင် ခပ်ရှားရှားဖြစ်လာ၏။ ဤမြန်မာ
 ကဗျာလောကဖြစ်စဉ်၏ ပကတိအရှိတရား၊ ပကတိဖြစ်တည်မှုပင်
 ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ဆိုလျှင် မြန်မာဂန္ထဝင်ကဗျာ၏ တန်ဖိုးထိုးကျသွားလို့
 လားဟု စဉ်းစားစရာရှိလာသည်။ တကယ်တော့ လုံးဝမဟုတ်ပါ။ ဂန္ထဝင်
 ကဗျာသည် ရှေးကအတိုင်း သူ့တန်ဖိုးနှင့်သူ့ အမြင့်တစ်နေရာ၌ ထိုက်တန်
 စွာရှိနေမြဲပင်ဖြစ်၏။ ဒါဆိုဘာကြောင့် ကဗျာချစ်သူများနှင့်လူငယ်များ
 စိတ်ဝင်စားမှုအား လျော့ပါးသွားရပါသလဲ။ စဉ်းစားကြည့်ဖို့ အလွန်

ကောင်းပါသည်။ လေ့လာသုံးသပ်ကြည့်ဖို့ လွန်စွာလိုအပ်လာပါသည်။
ကျွန်တော့်အမြင်ပြောရလျှင်...

ဂန္ထဝင်ကဗျာရေးလက်တို့၊ ခေတ်သစ်၌အားထုတ်မှု ဒီရေ
လျော့ပါးကျဆင်းသွားပြီး ကာရန်ချိတ်ဆက်မိရုံ။ ကာရန်စာသာသာ
အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားလို့လားဟု သတိပြုဆင်ခြင်မိပါသည်။ ခေတ်ပေါ်
မော်ဒန်ကဗျာ ချစ်သူ လူငယ်များ၏ အတွေးအရေးနှင့်အကြောင်းအရာ၊
စကားလုံး၊ နိမိတ်ပုံသုံးစွဲပုံကိုကား၊ ဖျတ်ခနဲ ဖျတ်ခနဲ လက်လက်ပပ
မြင်ရသည်။ ကြီးစားအားထုတ်မှု လက်ရည်ချင်းကွာခြားသွားတာသာ
အဓိကပဓာနကျ၏။ သို့ဖြင့် ၁၉၈၀-၁၉၉၀ ကာလ ကဗျာရေးစီးသည်ပင်
၁၉၉၀-၂၀၀၀ပြည့်နှစ် ရေးစီးနှင့်မတူတော့။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်သည်ဘက်
ပိုင်း၌ကား၊ အံ့ဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် ပို၍ပို၍ အသွင်ပြောင်း
သွားလေတော့သည်။

ဤနေရာတွင် ကာရန်ပါတိုင်း ကဗျာမဟုတ်ဟု ပြောခဲ့ဖူးသော
ဆရာတင်မိုး၏စကားကို ကျွန်တော် ပြန်လည်ကြားယောင်မိပါသည်။
ထို့အတူ မြန်မာကဗျာချစ်သူဆရာကြီးမြဇင်ကိုလည်း အထူးသတိရလာမိ
ပါသည်။ ဆရာကြီးမြဇင်သည် သူတန်ဖိုးထားမြတ်နိုးသော မြန်မာ
ကဗျာကို ကမ္ဘာကတန်ဖိုးထားစေလိုသောကြောင့်၊ မြန်မာကဗျာ တိုးတက်
ရာတိုးတက်ကြောင်း မြန်မာကဗျာပြောင်မြောက်ရာ ပြောင်မြောက်
ကြောင်းတို့ကို အစဉ်တစ်စိုက်လေ့လာစူးစမ်း ဆင်ခြင်စဉ်းစားခဲ့သည်။
နီးစပ်ရာပညာရှင်များ၊ မိတ်ဆွေများနှင့် အမြင်ချင်းဖလှယ်ဆွေးနွေး
ခဲ့သည်။ ကဗျာဝပ်ရှော့တွေလုပ်၊ ဆောင်းပါးတွေရေး၊ စာတမ်းတွေဖတ်၊
စာအုပ်တွေ တခုတ်တရထုတ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ဖြင့် မြန်မာကဗျာ၏
အားကောင်းကွက်၊ အားပျော့ကွက်တို့ကို တွေ့မြင်သိရှိလာသော
ဆရာကြီးသည် အဖိုးမဖြတ်နိုင်သော ဝေဖန်ရေးဂျမြင်သုံးသပ်ချက်ကို
အခုလိုပေးခဲ့၏။

- (၁) မြန်မာကဗျာသည် ဝါဒအရာတွင် အားသန်နေသည်။
- (၂) မြန်မာကဗျာသည် အတတ်အရာတွင် အားပျော့နေသည်။

ဆရာကြီး၏ အဘော်ကိုစစ်ချလိုက်လျှင် မြန်မာကဗျာတွင် အတတ်ပညာချို့တဲ့နဲ့နဲ့သည်။ အတတ်ပညာလိုအပ်နေသည်။ အတတ်ပညာအားကောင်းမှ ဘက်စုံအားကောင်းပြီး၊ မြန်မာကဗျာပြောင်မြောက်တိုးတက်လာမည်ဟု သတိပေးစကားပြောလိုက်ခြင်းပါပဲ။ သို့ဆိုလျှင် အတတ်ပညာဆိုတာဘာလဲ၊ ခံစားပုံကိစ္စ၊ ခံစားမှုကိစ္စ၊ အတွေးကိစ္စ သာမက ဝါကျဖွဲ့ထုံးကိစ္စ၊ နရီကိစ္စ၊ နိမိတ်ပုံကိစ္စ၊ ရူပကကိစ္စ၊ ကာရန်ကိစ္စစသည်တို့ကို လွမ်းခြုံထားခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

ခေါင်းအေးအေးထားပြီး အလေးအနက်စဉ်းစားစရာဟု ကျွန်တော်ဆိုချင်ပါသည်။

မည်သို့ဆိုစေ

ဂန္ထဝင်ဟန်ကဗျာများ မျက်နှာငယ်တွယ်ရာမဲ့ဖြစ်နေချိန်၊ ထည့်သွင်းဖော်ပြသည့် စာနယ်ဇင်းတွေ နည်းပါးဆွဲရှားနေချိန်တွင်၊ လူငယ်ကဗျာဆရာအချို့သည် ဂန္ထဝင်ဟန်ကဗျာစာအုပ်တွေ ကျားကုတ်ကျားခဲထုတ်လာကြတာကို အံ့ဖွယ်ရာ တွေ့မြင်လာရသည်။ ထိုအထဲတွင် 'လင်းခန့်' ဆိုသော ကဗျာရှင်လူငယ်တစ်ဦးလည်းပါဝင်၏။ တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ၊ ကျွန်တော့်ကို သူ့စာအုပ်တွင် အမှာစာရေးပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံပြီး၊ စာမူများကို ယုံကြည်စွာပေးအပ်လာပါသည်။ အမှန်အတိုင်းဆိုရပါလျှင် ဟိုမှာသည်မှာဖတ်ဖူးသော လူကဗျာ လက်ရာအနည်းငယ်မှ အပ၊ ကျန်တာတွေမဖတ်ဘူးပါ။ အမှာစာရေးရမည်ဆိုသောအခါမှ တစ်ပုဒ်ချင်း အသေအချာ ဖတ်ကြည့်ရလေသည်။ ထိုအခါ... ကျွန်တော် မျက်လုံးဝိုင်းသွားသည်။ ရင်ထဲတုန်ခါပီတိတွေနှင့်အတူ ကြည်နူးမှုလှိုင်းထသွားအောင် ခံစားလိုက်ရတာကို တွေ့ရှိရလေသည်။

ကျွန်တော်စီစဉ်ကျင်းပခဲ့သည့် စာပေအနုပညာမျှဝေပွဲများတွင်၊ ကျွန်တော်မကြာခဏ ပြောလေ့ပြောထရှိသော စကားတစ်ရပ်ရှိပါသည်။ မည်သူတစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမဆို၊ ကဗျာနှင့် ပတ်သက်သော အတတ်ပညာကိုသင်ပေးလို့ရသည်။ သို့သော်...အနုပညာကိုတော့ သင်ပေးလို့မရ ... ဟူသောစကား။ ကျွန်တော်ထိုသို့ပင် ယုံကြည်ပါသည်။ အနုပညာသည် မွေးရာပါပစ္စည်း။ ထို့ပြင်တီထွင်ဖန်တီးမှု၊ ကြိုးစားအားထုတ်မှု ရှိဖို့လိုသည်။ ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို၊ အတင်းဇွတ်လုပ်ယူလို့မရတာ အလွန်သေချာသောကိစ္စဖြစ်ပါသည်။

“ဆည်းဆာပျိုနှင့် ကခုန်ခြင်း” ကဗျာများဟု အမည်ပေးထားသော သူ့စာအုပ်ပါ မာတိကာကို ဖတ်လိုက်ရုံနှင့် လက်ပူတိုက်ရိုက်စား ကဗျာတွေမဟုတ်။ သူရင်ဆာသည့်အခါ ရေးချင်လို့ရေးသည့်ကဗျာတွေဆိုတာသိသာသည်။ ထင်သာမြင်သာရှိသည်။ ဘာအရောင်အသွေးမျှမပါ။ တစ်စုံတစ်ရာဆီ ဦးတည့်ရည်ညွှန်းရာသို့ ရောက်အောင်ပို့ဆောင်ပေးမည့်၊ အချိုးကျဖော်စပ်ထည့်သွင်းထားသည့် အစဉ်အလာ ကဗျာမျိုးတွေလည်းမတွေ့ရ။ ဒါကြောင့် အဆင်တစ်မျိုးဆန်းနေတာကတော့ အမှန်ဖြစ်သည်။ ဖတ်ရတာစိတ်ချမ်းသာသည်။ ကြည်နူးသည်။ ပြီးတော့ သူ့ကဗျာတွေက သူ့အကြောင်းကို ပြောပြနေသည်။ သူ့စိတ်ကို ဖော်ပြနေသည်။ ဘယ်အကြောင်းအရာကိုမဆို၊ ပေါ့ပေါ့တန်တန်ရေးတာမတွေ့ရ။ လေးနက်အားထုတ်မှုတွေ ဝန်းရံသိုင်းခြုံနေတာအမှန်။

သူ့လေးလုံးစပ်ကဗျာတွေကို ဖတ်ကြည့်တော့ ... သမားရိုးကျ လေးသုံးနှစ်ပုံစံချည်းသူမသုံး၊ လိုအပ်လျှင် ကာရန်အချိန်အပျံ့၊ အခွအကျော်၊ အလွန်အလူးတွေဖြင့် မြူးကြွသွက်လက်အောင် တည်ဆောက်ထားတာ သတိပြုမိ၏။ ဤသို့ပါ...

စိတ်နှောနှစ်လည်း
ချစ်ကုဋေတိုး၊ နှစ်ရှည်မိုးမှောင်

လောင်နေပေမဲ့၊ မပူတဲ့မီး
 မနီးတဲ့ကံ၊ စည်းချက်မှန်ထဲ
 သံယောဇဉ်လှိုင်း၊ တံတိုင်းမခတ်
 သူ့ကမ်းစပ်ထိ၊ သံစဉ်ညှိလို့)

(စိတ်စေရာ)

ဘဝအမြဲတေ
 လေကိုလှော်ခတ်၊ ရွက်ချပ်တောင်ပံ
 အားမာန်ရစ်ကြီး၊ တန်ခိုးဖူးပွင့်
 မိုးမြင့်တံခွန်၊ စွန်ကလေးလို။

(လူ)

အချို့က၊ လေးလုံးစပ်ကဗျာဟန်ကို အလွယ်လေးဟု ထင်နေကြသည်။ အပေါ်ယံသာမန်ကာရန်ပါရုံ၊ “မြို့တော်တစ်ခု၊ သာစေလို၊ ရေကိုမဖြုန်းနှင့်” ဆိုတာမျိုးတော့ မှန်နိုင်သည်။ အဓိပ္ပာယ်နက်နက်နှင့် ခက်ခဲစွာနှိုက်ယူရသည့် “သူတို့အဆုတ်၊ ထားခဲ့မြှုပ်သည့်၊ ဗုံးငှက်တိုက်မှား ...” ဆိုသော ဆရာကြီးမင်းသုဝဏ်၏ ကာရန်ယူပုံမျိုးက၊ အဘယ်မှာလျှင် လွယ်ပါမည်နည်း။ တကယ်တော့ လေးလုံးစပ်ကဗျာသည် ထင်သလောက်မလွယ်။ ဒါကြောင့် ကာရန်ပါတိုင်း ကဗျာမဟုတ်၊ ကဗျာအရာမမြောက်သော မည်ကာမတ္တကဗျာမျိုးသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ပြီးတော့၊ ကိုလင်းခန့်ကဗျာတွေမှာ၊ အချိုးကဗျာများ၌သာ အသုံးများသည့် နဘေထပ်ဟန်ကို သူ၏ လေးလုံးစပ်ကဗျာများ၌ အလျဉ်းသင့်သလို၊ ဖောဖောသီသီသုံးစွဲနိုင်စွမ်းပင်ဖြစ်၏။ အဲဒါကလည်း ထူးခြားမှုတစ်ရပ်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။ အသံ၏ ခွန်အားကိုလည်း ခံစားနိုင်သည်မဟုတ်လား။ ကြည့်ပါ ...

မပျော်ဘဲလေ
 ကြေကွဲခရီး၊ နွေထဲစီးဝင်

နှင်ခွာစေရန်၊ ရင်နာနှစ်ခဲ
 လမ်းတစ်လျှောက်ငို၊ ပန်းပိတောက်ပျိုတို့
 ကံကိုကဲ့ရဲ့၊ သံချိုဖွဲ့ကာ
 စိမ်းတဲ့အကြောင်း၊ ယိမ်းနွဲ့ညောင်းပြီး
 ခေါင်းဝှေ့ခင်မင်၊ နှောင်းမေ့ရင်မှာ
 အကြင်နာသက်သေ လှုပ်ဖြာပေါ့
 ရင်နာမျက်ရှည် သုတ်ပါတော့။

(မှာတမ်း)

ဒါလည်းလေးလုံးစပ်ကဗျာဟန်ကို အလှတစ်မျိုးတိုးရန် အသံဖြင့်မွမ်းမံဖန်တီးခြင်းတစ်ရပ်ဟု မြင်ပါသည်။

ထို့ပြင် ကဗျာဆရာသည် တကယ့်ဝါရင့်သမ္ဘာနှင့် ကလောင် တစ်ချောင်းကဲ့သို့၊ အချိုးကဗျာများကို ထုံးမီးစံမျှဖြင့် ဖြောင်းဖြောင်း မြည်အောင် ရေးဖွဲ့နိုင်ကြောင်းကို သူ့ကဗျာများဖြင့် ဖော်ပြထားတာ ကိုလည်း မျက်ဝါးထင်ထင်တွေ့မြင်ရသည်။ အဲဒီမှာ လေးချိုးကြီးသာမက ကာလပေါ်စာထောင့်လေးချိုးကြီးကိုပင် ရေးစပ်ထည့်သွင်းလိုက်ပါ သေးသည်။ ပြီးတော့ ကိုယ်တွင်းပြည့်သုံးချက်ညီ ပိုဒ်စုံတေးထပ်ပုံ သဏ္ဍာန်ကဗျာတွေပါညှပ်ထည့်ထားတာကိုလည်း သတိပြုမိသည်။

ထိုမျှမက၊ လမ်းရိုးဟောင်းတွင်ဆင့်ကာထွင်သည်ဟုပဲ ပြောရ မလားတော့မသိ။ ကျွန်တော်ကတော့အရိုးပေါ် အရွက်မဖုံးဟုထင်ပါ သည်။ ဂန္ထဝင်ကဗျာဟန်တွင် ခေတ်ပေါ်အကြောင်းအရာနှင့် ခေတ်ပေး စကားလုံးကို ခပ်ရဲရဲထည့်သွင်းသုံးစွဲသည့်အရေးအသား။ မြန်မာ ဂန္ထဝင်ကဗျာ၏ အလှကိုထိခိုက်ဖျက်ဆီးရာ ရောက်သည်ဟုဆိုနိုင်ပါ သလား။ ကျွန်တော်ကတော့ အကောင်းမြင်ဝါဒကိုကိုင်ခွဲကာ၊ ဒါ... မြန်မာဂန္ထဝင် ကဗျာကို၊ လူငယ်တွေနှစ်သက်သဘောကျ၊ လှည့်ကြည့် လာကြစေရန် အတွက် တီထွင်ဖန်တီးအားထုတ်မှုတစ်ရပ်ဟုမြင်ပါသည်။

ဤသို့ပါ ...
 လောကဓံ ဘုရင်မြတ်
 ရင်ဘတ်ရဲ့ အကွရာ၊
 စကြာဝဠာရဲ့ အင်္ကျီဖြူ
 လူတွေရဲ့ စာသင်ကျောင်း၊
 နက်ရှိုင်းတဲ့ကဗျာ
 ကမ္ဘာရဲ့ ပန်းချီကား။

(မေတ္တာ)

ထို့ပြင်သူ၏ “ဓာတ်ပုံ” ကဗျာကိုလည်း အခုလိုဖွဲ့ပြသည်။
 သုံးဆယ့်တစ်ပုံကို ဆယ်ဖီဆွဲတော့
 ငရဲရုပ်ကအဆိုးဆုံးပါ။
 နိဗ္ဗာန်ဆီ ကွန်မန်ပေးလည်း
 ဝေးတဲ့ပြန်စာ။
 အနတ္တမဂ္ဂ အတ္တစုလေသော
 လူ့ဘဝခရီးရဲ့ ဖေ့စ်ဘုတ်မှာ
 ဆော့ဖ်လုပ်စရာက ကိုယ်စိတ်နှလုံး။
 ကိုယ်ရေးတာ ကိုယ်ပြန်ဖတ်
 ကိုယ်မှတ်တာ တကယ်မှန်လား
 ကိုယ့်ပုံစံ ကိုယ့်ရုပ်နဲ့
 ကိုယ်လုပ်တာ ကိုယ်ပြန်ကြည့်ပါလို့
 ကိုယ်သိတာ ကိုယ်စစ်ကြော
 ကိုယ့်ဝေါ ကိုယ်သုံး။

ဤကဗျာကို မြန်မာဂန္ထဝင်ဟန် လေးချိုးကဗျာမဟုတ်ပါဟု
 မည်သူငြင်းနိုင်ပါသနည်း။ လေးချိုး၊ လေးဆစ်ကဗျာစစ်စစ်ဖြစ်ပါသည်။
 ဆိုစရာတစ်ခုကား အကြောင်းအရာနှင့် စကားလုံးမှာ ခေတ်သုံးဝေါဟာရ

တွေကို သုံးစွဲထားတာတစ်ခုပါပဲ။ ဒါကလည်း အပြစ်ကြီးတစ်ခု
မဟုတ်ပါ။ နငယ်အမြီးတပ်လိုသူ၊ ခေတ်နောက်မှာ နှစ်ဘူတာလောက်
အတွေးအယူနောက်ကျကျန်သူတွေမှအပ၊ မည်သူမျှအပြစ်တင်
ပြိုင်ကြလိမ့်မည်မထင်မိပါချေ။ ခေတ်မီလတ်ဆတ်သည့်အတွေး၊ အရေး
ကြောင့် ဂန္ထဝင်ကဗျာဘက်မှာ အာရုံနည်းသူ လူငယ်တွေ ငေါက်ခနဲ
လူးလွန်နိုးထကာ၊ ခေတ်ပေါ်မော်ဒန်ကို ဂန္ထဝင်ကဗျာဟန်ဖြင့် ဒီလိုလည်း
ရေးလို့ရပါလားဟု တွေးမြင်လာနိုင်ဖွယ်ပင်ရှိသည်ဟု ဆိုလိုက်ချင်
ပါသည်။ ပညာရှင်များတွေးဆ ဆင်ခြင်နိုင်ပါရန် ကာရန်သင့်တုန်း
တင်ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သဘောပြောရလျှင် ...

ကိုလင်းခန့်၏ ယခုစာအုပ်ပါကဗျာများသည်၊ တွေးမိတွေးရာ
ရေးမိရေးရာအပေါ်ယံကဗျာများမဟုတ်ဘဲ၊ တကယ့်ရင်ထဲက ယိုစိမ့်
လာသည့်ပင်ကျရည်စစ်စစ်တွေဆိုတာ၊ ကဗျာဓာတ်ခံရှိသူတွေ ဖတ်ကြည့်
ရုံနှင့်ပင် ခံစားသိမြင်နိုင်ပါသည်။

နောက်ဆုံးပြောလိုသည်ကား ...

ကိုလင်းခန့် ယခုခင်းကျင်းတင်ပြထားသည့် အနုပညာ
သို့မဟုတ် ကဗျာများသည် အခြားခေတ်ပြိုင် ဂန္ထဝင်ကဗျာစာအုပ်များနှင့်
သိသိသာသာကွဲပြား ခြားနားခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ထပ်ပြောပါမည်။
ဘယ်လိုကွဲပြား ခြားနားသလဲ ...။ သေသေချာချာသိလိုပါသလား။
အခုကဗျာချစ်သူများ လက်ထဲသို့ ရောက်ရှိလာသည့် ကဗျာများကို၊
အနုလုံပဋိလုံလေ့လာခံစားဖတ်ရှုကြည့်ကြပါကုန် ...ဟု ကျွန်တော်
ရဲရဲယုံယုံ ညွှန်းဆိုပေးအပ် လိုက်ပါကြောင်း ...။ ။

စာပေသစ္စာဖြင့်
ပင်းချပ်မွန်

ဆည်းဆာပျိုနှင့် ကခုန်ခြင်း

အမှောင်အိပ်ရာကို ခေါက်သိမ်း၍ အရုဏ်ဦးကိုမျက်နှာသစ်ကာ ကျော့ကျော့မော့မော့ နိုးထလာသော နံနက်ခင်းရဲ့ ဆည်းဆာပျိုမလေးသည် လန်းဆန်းတက်ကြွ အလှသွေးကြွယ်လွန်းပေ၏။

တဖန် အလင်းဇာတ်ခုံကို ကားလိပ်ချ၍ အမှောင်ထဲသို့ ပြန်လည်အနားယူအိပ်စက်တော့မည့် ညနေခင်းရဲ့ ဆည်းဆာပျိုမလေးသည် လည်း မောပန်းနွမ်းနယ်ခြင်းမရှိ၊ ပကတိအလှတို့ဖြင့် သာယာစိုပြေ တင့်တယ်မြဲ.....။ ဆည်းဆာပျို၏အလှတရားကို တရှိုက်မက်မက် သက်ဝင်ငေးမောနေသော ကျွန်ုပ်သည် ဦးနှောက်နှင့် နှလုံးသားကို တောင်ပံတစ်ဖက်စီခတ်၍ ဝတ်ရည်တို့ရှိရာ ပျံသန်းနေသော လိပ်ပြာငယ်လေးတစ်ကောင်သာဖြစ်ပါသည်။

ဆည်းဆာပျိုရဲ့ အပြုံးနုနုအောက်တွင် ကဗျာပန်းများကို မြတ်နိုးတွယ်တာစွာ နမ်းရှိုက်ရင်း “နေ့”တည်းဟူသောပန်းချီကို ရူးသွပ်စွာ ရေးဆွဲခဲ့၏။ “ည”ပန်းချီခန်း ရောက်ပြန်တော့ - အိပ်မောကျနေရှာသော ဆည်းဆာပျိုမလေးကို လွမ်းဆွေးတမ်းတ သတိရမိပါသည်။

ထိုအခါ ကဗျာကြယ်ကလေးများကို ကောင်းကင်မှာချိတ်ဆွဲ
မိပြန်၏။ နေ့ည ပန်းချီကားထဲ၌ ဆည်းဆာပျို့အတူ ပျော်ရွှင်ကြည်နူးစွာ
ကခုန်ခဲ့၊ ငိုချင်းသီကြားခဲ့၊ စုတ်ချက်များစွာရေးခြစ်ခဲ့။

“ကာရန်” တည်းဟူသော ဝတ်ရည်ချိုချိုလေးများကို အာသာ
ငမ်းငမ်းပျော်စပ်သောက်စား၍ ဦးနှောက်နှင့်နှလုံးသားကို ခွန်အားဖြည့်
ရွက်လွှင့်နေဆဲ။

လိပ်ပြာတစ်ကောင်၏ ကခုန်ခြင်းသီအိုရီသည် “အလှတရား
ကိုခံစားခြင်း၊ အသိတရားကိုမျှဝေခြင်း၊ လောကကြီးကို နားလည်
ချစ်ခင်ခြင်း” ဟူသော ဒဿနများကို အဓိပတိတပ်၍ မြစ်ဖျားခံကြီးစား
ထားပါသည်။ လောကအနုပညာတို့တွင် ကဗျာအနုပညာသည်
တိမ်မယောင်နှင့်နက်၊ လွယ်မယောင်နှင့် ခက်လေ၏။

အာရုံ၊ အတွေး၊ အသိဉာဏ်၊ ဗဟုသုတ၊ ခံစားမှုနှင့် အတတ်
ပညာများအားလုံး စုရုံးညီညွတ်မှသာလျှင် လှပပြေပြစ် မွှေးကြူးသော
ကဗျာပန်းတစ်ပွင့်ကို နမ်းရှိုက်ခွင့်ရနိုင်မည် မဟုတ်ပါလား။

သံသရာတည်းဟူသော အဆိပ်ပင်ကြီးမှ

သူတော်ကောင်းတို့ကို မှီဝဲပေါင်းသင်းခြင်းနှင့် ကဗျာရသကို
မွှေပျော်ခံစားတတ်ခြင်းဟူသော အချို့သီးနှစ်လုံးသာ သီးပါသတဲ့။

ဤဟိတောပဒေသကျမ်းဆုံးမစာအတိုင်း ကဗျာများကို
နှစ်သက်ခံစားခြင်းသည် အချို့သီးတစ်လုံးကို စားသုံးနေရခြင်းပင်ဖြစ်ပါ
သည်။ သမုဒယကြီးများ ရစ်ပတ်တွယ်ငြိနေသော လူ့လောက၌ သောက
ပင်လယ်ပြင်ကို ကူးခတ်ရင်း မောဟမုန်တိုင်းနှင့် အံ့တုရင်ဆိုင်နေရ
သော လိပ်ပြာတစ်ကောင်၏ ရူးသွပ်စွာ ကခုန်ခြင်းသည် အနု၊ အရင့်၊
အချစ်၊ အမုန်း ကကွက်မျိုးစုံ ဆင်နွှဲရပါ၏။ ရှုံးလိုက် နိုင်လိုက် မောပန်း
ခြင်းများစွာ။ မည်သို့ဆိုစေ ဆည်းဆာပျို့နှင့် ကခုန်နေသော လိပ်ပြာ
တစ်ကောင်၏ ကဗျာတေးသီချင်းများကို နားဆင်ခံစားသူတို့အတွက်

ရေကြည်အေးတစ်ခွက်၊ ထီးတစ်လက်၊ ဖိနပ်တစ်ရုံအဖြစ် အသုံးဝင်စွာ
အမောပြေနိုင်ကြပါစေဟု စေတနာကို အုတ်မြစ်ချရည်မျှော်ရင်း-
ဆည်းဆာပျိုနှင့်အတူ ကခုန်စီးပျောကြည့်ပါစို့။

စာပေချစ်သူများကို လေးစားချစ်ခင်စွာဖြင့်

လင်းခန့်

17.7.2017 (12:9pm)

ကျေးဇူးတင်လွှာ

ကဗျာစာအုပ်လေးဖြစ်မြောက်လာဖို့ မေတ္တာဖြင့် အမှာစာ ရေးသား ချီးမြှင့်ပေးပါသော ဆရာမင်းချမ်းမွန် အား လည်းကောင်း၊ အစစကူညီပံ့ပိုးထောက်ပံ့ပေးပါသော စာပေချစ်သူများအဖွဲ့၊ စာပေနှင့် ပရဟိတကွန်ရက်မှ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင်စန္ဒကုမာရ (ရွှေတိဂုံ)၊ စီစဉ်သူ ဆရာပီတီ(ပေကြီး)နှင့်တကွ စာကဗျာချစ်သူအားလုံး ကို အထူးလေးစားစွာ ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ထင်ခင်

20.7.2017 (9:45 pm)

ငါ့ခရီး

ကြောက်လည်းမကြောက်၊ လျှောက်လည်းလျှောက်ခဲ့
ရောက်သည့်နေရာ၊ ငါပျော်ပါတယ်
တာဝန်ဆက်လက် ထမ်းရွက်ဆဲ။

ငါ့ခရီးမှာ

ရင်းနှီးမိတ်ဆွေ၊ ရန်သူတွေရော
ထွေထွေကြုံကြိုက်၊ တွဲကူလိုက်ခဲ့

ထိုက်သောအကျိုး၊ ဆိုးသောအန္တရာယ်
လွယ်ခြင်းခက်ခြင်း၊ ငါဖြေရှင်းခဲ့

ကွေ့ကွင်းမရ၊ လူ့ဘဝမှာ
ဘာကအဓိပ္ပာယ်ရှိသလဲ။

တွေးကြံဆုံးမ၊ လူပီသဖို့
လုံ့လရှေ့ထား၊ ငါကြိုးစားဆဲ

အမှားကိုမြင်၊ အမှန်ပြင်ဆဲ
ချစ်ခင်ဆက်ဆံ၊ မနက်ဖြန်တိုင်း

ရန်လည်းမသို၊ မမုန်းလိုဘူး
ဆီးကြိုနှုတ်ဆက်၊ အပြုံးလက်နဲ့

ထမ်းရွက်တာဝန် ကျေဖို့ရာ။
မေတ္တာစိတ်တို့ မွေးရင်းသာ။

အဓိပ္ပာယ်ရှာရင်း ရှေ့ဆက်မှာ။

ကြယ်ပျို

တိမ်သလ္လာ ကကြိုးတစ်ပုဒ်မှာပေါ့
 ငြိမ်စံကာ အလှစိုးအုပ်ပါလို့
 ညရိုးထုတ်တဲ့ ကြယ်စင်ရေ။
 ကောင်းကင်အို မီးရထားရယ်နဲ့
 မောင်းနှင်ခို ခရီးသွားသမျှ
 စည်းဝါး အခါခါသွယ်လို့
 သာယာဖွယ် မသိမှုမှာဖြင့်
 မာယာနယ် သတိပြုပါနော့
 ဥတုသက်သေ။
 ဒိုင်ယာရီ ကမောက်ကမလမ်းဆိုလည်း
 တောက်ပစမ်း တဝေဝေ
 ကြွေပြန်လည်း မွှေးမယ့်သီချင်း၊
 နေပျော်စရာ စခန်းအဝေးမှာတော့
 ငွေသော်တာ အနမ်းမပေးလည်း
 လွမ်းတေးတွေ မဆိုလေနဲ့
 ငိုနေတဲ့ဘဝ အရှုံးများလှတာမို့
 နှလုံးသားညတွေ ကျွဲမသွားခင်
 (ကြယ်စင်ရေ...)

ခွန်အားနဲ့လင်း။

ဒိုင်ယာရီ

စာမျက်နှာမှာ

ကြမ္မာမကောင်း၊ ခွက်ဟောင်းလောင်းနဲ့
သူတောင်းစားလည်း လုပ်နိုင်တယ်။

စာမျက်နှာမှာ

ပညာဉာဏ်ကဲ၊ သတ္တိဇွဲနဲ့
သူရဲကောင်းလည်း လုပ်နိုင်တယ်။

စာမျက်နှာမှာ

ယုတ်မာရူးမူး၊ သားစားကြူးတဲ့
ဘီလူးသရဲလည်း လုပ်နိုင်တယ်။

သင့်စာမျက်နှာ

သင်သာသခင်၊ သင်ဘုရင်ပေါ့
ပုံပြင်မဟုတ်၊ ခေါင်းမကုတ်နဲ့
ပုစ္ဆာကုဋေ၊ သင်ရေးဖြေပါ
ကြက်ခြေခတ်များ နည်းစေချော် ။

၁၉၆၈

(၁)

နှလုံးသားရဲ့ ကဗျာ
စကြာဝဠာရဲ့ ပန်းချီကား။
ကမ္ဘာမျဉ်းပေါ် နံပါတ်တစ်
သစ်တဲ့ နာမ်စား။

(၂)

မြစ်တွေရဲ့ ပုစ္ဆာ
သမုဒ္ဒရာရဲ့ စာသင်ခန်း။
မိုးကောင်းကင်ရေမဝ
ငွေလရဲ့ပန်း။

(၃)

ကြယ်တွေရဲ့ သခင်
မြေပြင်ရဲ့ ဘုရင်မ။
တောင်တန်းတွေ တာဝန်ထမ်း
လမ်းတို့ကြိုကြ။

(၄)

ဘဝရဲ့ ရတနာ
စာတွေရဲ့ ပုလဲ။
အချိန်တွေ နာရီပျောက်
စိန်,ကျောက်တို့မွဲ။

(၅)

နေမင်းရဲ့ ဆရာ
အကွရာတို့ ခေါင်းလောင်း။
သစ်ပင်တွေ အရိပ်ခန်း
ပန်းတို့ရဲ့ ကျောင်း။

(၆)

ဒုက္ခအို အကြိမ်ကြိမ်နမ်း
စိန်ပန်းတို့ ရင်မှာပန်...။
သံယောဇဉ် မိုးမချုပ်တော့
ကြိုးရွပ်တဲ့ဒဏ်...။
အကြင်နာမိုး သည်းသည်းထန်
ဆည်းလည်းသံ သားချောတေး။
နှလုံးသားကို ပြန်စေစား
စားမေတ္တာသွေး။

(၇)

အပြုံးလေပြည် တစ်ဖျတ်ဖျတ်နဲ့
ယပ်ခတ်ခဲ့ သောကဇွေ...။
ကရုဏာ တက်မကျိုးတော့
မျက်ရိုးမှာ ရေ...။
ရွက်လွင့်မြဲ မိုးသောက်လှေ
ထိုးဖောက်နေမယ့် အဆန်ရထား ။
ထိပ်ဆုံးမှာ တံခွန်ဖူး
စူးရှတဲ့မြား။

ကြယ်ကောက်သူ

ဝေဒနာ စောင်းတစ်လက်
 ကျောင်းတက်ခဲ့ ကြာပြီ
 နှောင်းသက်ရဲ့ ရာသီမှာ
 နာရီတွေ ငိုကြွေး၊
 နှလုံးသားက တစ်ပွင့်ပန်
 သခင့်ထံ ချော့များတဲ့တေး။
 အိပ်ပျက်ည စိတ်တစ္ဆေလို
 အရိပ်ခြေ ဝေမွှေး၊
 အတိတ်နေ့ မသေသေးတဲ့
 ဖြေဆေးမဲ့ ရစ်သမ်၊
 သံယောဇဉ် စာသင်ခန်းက
 နာကျင်၊ လွမ်း ခေါင်းလောင်းထိုးပြန်။
 အဆိပ်တက်ပြီး အိပ်မက်ဆန်တယ်
 အချိန်လက်ကျန် စောင်းရင်ခတ်တော့
 ကောင်းကင်အရပ်က တစ်ပွင့်ကြွေရှာ
 သခင့်ခြေရာ၊
 ကြယ်ကလေးတို့ ပွေ့ယူလာတယ်
 မမေ့သူမှာ နမ်းရှိုက်ပေါ့လေး ။

ဆည်းဆာရာတဲ့ ညနေ

မမုန်းလိုလို့
 ကိုယ့်ခြေနှစ်ဖက် ၊ စည်းအပြင်ထွက်ပြီး
 လက်ပိုက် ဆိတ်ငြိမ် ၊ သူ့အလိမ်မှာ
 သိမ်မွေ့လိုက်လျော သီးခံရင်း။
 မကွဲလိုလို့
 ကိုယ့်အသိဉာဏ်၊ ခေါက်ချိုးလှန်ပြီး
 မာန်နှိမ်ခယ၊ သူ့အတ္တမှာ
 အ-အ,ပမာ ခေါင်းငုံ့ရင်း။

မုန်းတော့ ကွာ-ကွဲ
 မမြဲအတ္တ၊ တဒင်္ဂနဲ့
 ရန်စတုံ့ပြန်၊ အကျည်းတန်ရင်
 အမှန်ဝေဝါး၊ အမှားဖုံးပိတ်
 စိတ်တို့မရွှင်၊ မခင်မချစ်
 အပြစ်ဆတိုး၊ အဆိုးဆက်ဆက်
 အပျက်ဒဏ်ရာ၊ နှစ်ဖက်နာပြီး
 ရင်မှာနှောင်တရလိမ့်မယ်။
 ဒီလိုတွေးရင်း
 အေးတဲ့စိတ်ထား၊ နှလုံးသားကို
 ကြိုးစားမွေးမြူ၊ ပဲကိုင်ထူကာ
 လူကောင်းဖြစ်ဖို့ ဝန်ကိုထမ်း၊
 ပုထုဇဉ်မို့ သိပ်ပင်ယန်း။

မေတ္တာ

(၁)

ညနေရဲ့ ဆည်းဆာပျို
 အလင်္ကာချို ရသတေး။
 အလှမယ် ပန်းတစ်ခက်
 ထက်မြက်တဲ့ဆေး။

(၂)

နှင်းဆမ်းတဲ့ ဒီဇင်ဘာ
 သမုဒ္ဒရာရဲ့ အရက်ဦး။
 အဘိဓမ္မာ ရိုးဖြောင့်ဖြောင့်
 ကိုယ်စောင့် တပ်မှူး။

(၃)

ကောင်းကင်ရဲ့ မိခင်
 ကြယ်စင်ရဲ့ အစ်ကိုကြီး။
 ငွေသော်တာ ချစ်ကြိုးညှိ
 မိုးမိတဲ့ထီး။

(၄)

စကြာဝဠာရဲ့ အင်္ကျီဖြူ
လူတွေရဲ့ စာသင်ကျောင်း။
ဂစ်တာတွေ ငိုမဲ့မဲ့
ချိုရွဲ့ရွဲ့ စောင်း ။

(၅)

ပန်းတွေရဲ့ ဝတ်ရည်
ကြည်လင်တဲ့ စမ်းချောင်းတစ်ခု။
အနုပညာ သုခုမ
လောက ပန်းပု။

(၆)

ဆန်းကြယ်တဲ့ ဗိသုကာ
ရတနာပတ္တမြား။
အလင်းရောင် ပဲ့တင်ထပ်
မိတ်ကပ်မဲ့ပါး။

(၇)

သူတော်တို့ အိမ်
သူရိန်ရဲ့ နေ့တစ်နေ့။
အေးရိပ်သာ မိုးဥတု
ချစ်သူ ကိုယ်ငွေ။

(၈)

တုနှိုင်းမဲ့ စောဗုဒ္ဓါ
လောကုတ္တရာ ရေသောက်မြစ်။
သောကကို အလဲထိုး
မျိုးစေ့အနှစ်။

(၉)

လောကဓံ ဘုရင်မြတ်
 ရင်ဘတ်ရဲ့ အကွရာ။
 အဓိပ္ပါယ် စူးရှရှ
 လှပတဲ့စာ။
 ဖတ်သူတိုင်း မဝပါ
 အရသာ စိမ့်စိမ့်ရွဲ့၊
 တန်ဖိုးဂုဏ် အနုဂ္ဂ
 လှတဲ့ ပုလဲ။

(၁၀)

တစ်ရာပေးရင် တစ်ရောင်မပြောင်း
 သိန်းသောင်းမက ပြန်ရလာ။
 ငြိမ့်ညောင်းသံ ချိုကြည်မွှေး
 တေးနု ထံကျာ၊
 နက်ရှိုင်းတဲ့ ကဗျာ
 ကမ္ဘာရဲ့ ပန်းချီကား၊
 ဝသုန်နံရံ ထွင်းဖောက်ထွန်း
 အစုန်အဆန် နှင်းပေါက်သွန်းလေတဲ့
 ကျွန်းမြင့် တံတား။

မှန်ထဲက-အရိပ်

ဘဝသုသာန်၊ ငါ့မိမာန်ပေါ်
 ငါမပျော်ဘူး၊ ငါဟစ်ကြူးလည်း
 ထူးပြီးမဆန်း၊ လန်းပြီးမပျို
 ငိုလည်းမလွတ်၊ အိုမြဲဝဋ်မှာ
 ဦးညွတ်အိပ်စက် ရဦးမယ်။
 ဘဝဖတ်စာ၊ သင်ကြားရာကို
 ငါဖတ်၊ ငါမေ့၊ တရွေ့ရွေ့နှင့်
 ငွေငွေထင်ကျန်၊ သွား၊ ပြန်ခွာခွဲ
 မှန်ထဲကစိတ်၊ အတိတ်လှော်ခတ်
 အနာဂတ်ဖန်၊ ပစ္စုပ္ပန်လည်...။
 သင်္ခါရမိုး၊ ဖြိုးဖြိုးဖြောက်ဖြောက်
 မို့မောက်သည်းထန်၊ ရန်မူမရ
 ကံထူမ၊ မှ၊ ဘဝဘူတာ
 ည သူရာတွင်း၊ ချူချာကင်းပြီး
 အလင်းတစ်စက်၊ မြင်လောက်ရက်နော်။
 တွေးဆွေးရင်းနဲ့
 ငါခင်းအိပ်ရာ၊ သင်ခန်းစာတို့
 လွင့်ဖြာပြန်ကြ၊ မွန်းလွဲ မိုးချုပ်
 ကြိုးရှုပ်ရှုပ်နဲ့၊ မိုးကုတ်စက်ဝိုင်း
 သောက၊ လှိုင်းအောက်၊ ပေါက်ပြဲယိုဖိတ်
 ငါ့အရိပ်လည်း၊
 တိတ်တိတ်ပျောက်ကွယ်ဦးမှာပေါ့။

ဂစ်တာအို ကြိုတုံကမ်း(၁)

(၁)

အလွမ်းနဲ့ နှိုးခတ်သမျှ
 ကြိုးပြတ်ရတဲ့ ဂစ်တာအို။
 အရိပ်တွေ စာသားဖွဲ့ပြန်တော့
 နာဖျား၊ မဲ့ငို။
 ဆံစလေး တွဲလွဲခို
 ရဲရဲစိုသော တစ်ပွင့်နှုတ်ခမ်း။
 မျက်ဝန်းမှ ရင်သို့စီးတယ်
 မီးတောက် မြစ်ကမ်း။

(၂)

လှိုက်ကျွမ်းနှင့်စေတော့
 ရှိုက်နမ်းခွင့် ပေးသနားပါ။
 ဂစ်တာအို ငမ်းတဲ့မြစ်
 လွမ်းဘွဲ့ သစ္စာ။
 ကွေ့ကောက်ခဲ့ စုန်ဆန်ရာ
 ပုံမှန်မလာသော ဗျိုင်းမလေး။
 ကြိုးပြတ်ပေမယ့်
 မိုးရပ်ခွင် ဆော့ကစားလဲ့ပါလို့
 ချော့မျှားတဲ့တေး။

(၃)

ငေးဆဲပေါ့ ဗျိုင်းပျိုရေ၊
မြစ်ဆည်းဆာ သောင်ယံစပ်မှာ
တောင်ပံခတ်ဖြေ၊
သံစဉ်ဖြစ်ဖို့ ကြိုးဆက်စေ
မိုးသက်လေနဲ့ ငြိမ်ငြိမ်မျော။
လွင့်ပါးရာ အဆက်မပြတ်
လက်ထပ်စို့နော။

ပန်းရဲ့လမ်း

ရိုးတံတစ်ချောင်း၊ မျိုးမှန်ကြောင်းကို
 ခေါင်းထောင်ရင်ဖွင့်၊ ပန်းတစ်ပွင့်က
 ကြူးရင့်လိပ်ပြာ၊ သူ့ဆည်းဆာတွင်
 ပဏ္ဍာဆက်သ၊ ထာဝရပေါ့။
 မွေးသောရနံ့၊ ဆွတ်ပျံ့လွင့်ပါး
 ခုံညားတင့်တယ်၊ လေညှင်းသယ်ခတ်
 လည်မတ်ဆော့လူး၊ မောပါဘူးတဲ့
 မြဖူးရွက်အိမ်၊ စည်းစိမ်ဥတု
 ညာနုကေသာ၊ ဝတ်လွှာကျောရှင်း
 သတင်းမျက်ဖြေ၊ ခြွေလို့ကြွေလည်း
 ဝေဆာအပြုံး၊ မျက်လုံး လဲ့လဲ့
 သွဲ့သွဲ့ညွတ်ယိမ်း၊ မတိမ်းမရှောင်
 လက်ဆောင်တန်ခိုး၊ ဖျက်ပိုးမကြောက်
 ဝတ်ရည်သောက်စေ၊ သူ့ဣန္ဒြေကို
 အမွေမျိုးစေ့ပျိုးနေရဲ့ ။ ။

နွေပတ်စာ

တန်ခူးမင်းရဲ့ အမိန့်သံ
နာခံတဲ့ စာပို့သမား။
ကိုသူရိန် သုတ်သုတ်နှင်း
ပူပြင်းစာပါး။

မှာတမ်း

သွားတော့မယ်လေ -
 နွေဦးအဖွင့်၊ လေရူးရင့်ထန်
 ကန္တာရလမ်း၊ ဒဏ်ရာကြမ်းလည်း
 အလွမ်းမျိုသိပ်၊ လှမ်းလိုစိတ်နဲ့
 တိတ်တိတ်လေးပဲ နှုတ်ဆက်မယ်။

နေရစ်တော့လေ -
 နွေပိတောက်ဖူး၊ ရေသောက်ကူးပျော်
 အဖော်ပန်ဆက်၊ ခေါ်ရန်ခက်မှ
 တွဲလက်မကူ၊ ခွဲရက်သူလို့
 ငြူစူအောက်မေ့ နေမှာလား...။

မပျော်ဘဲလေ -
 ကွေကွဲခရီး၊ နွေထဲစီးဝင်
 နှင်ခွာစခန်း၊ ရင်နာနှမ်းခဲ
 လမ်းတလျှောက်ငို၊ ပန်းပိတောက်ပျိုတို့
 ကံကိုကဲ့ရဲ့၊ သံချိုဖွဲကာ
 စိမ်းတဲ့အကြောင်း၊ ယိမ်းနွဲ့ညောင်းပြီး
 ခေါင်းဝှေ့ခင်မင်၊ နှောင်းမေ့ရင်မှာ
 အကြင်နာသက်သေလှုပ်ဖြာပေါ့။
 ရင်နာမျက်ရည်သုတ်ပါတော့။

၁၆၀

(၁)

နှလုံးသားရဲ့ အဘိဓာန်
အသိဉာဏ်ရဲ့ အိုအေစစ်။
စကြာဝဠာ ရိုးတစ်လျှောက်
မိုးသောက်တဲ့မြစ်။

(၂)

တောတွေရဲ့ လမ်းသခင်
ပန်းပင်ရဲ့ ဥယျာဉ်ကျောင်း။
တောင်နံရံ ပန်းချီရေး
စမ်းအေးတဲ့ချောင်း။

(၃)

ကောင်းကင်ရဲ့ အလင်္ကာ
ကြယ်တာယာတို့ နရီစည်း။
ငွေသော်တာ ကုဋေခင်း
နေမင်းရဲ့ထီး။

(၄)

ပင်လယ်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်
သောင်ယံရဲ့ ဗိုလ်ချုပ်။
လှိုင်းသူပုန်တွေ ခြေရာနမ်း
ကမ်းကပ်မယ့်ဘုတ်။

(၅)

အိပ်မက်ရဲ့ သခင်
ဘုရင်ရဲ့ နေရာနန်း။
ကမ္ဘာမြေ ဝူဘုရား
လူသားတို့ ပန်း။

(၆)

ကျောက်တံတားကို အခါခါခင်း
ကမ္ဘာလင်းဖို့ အစေခံ။
မျက်ရည်ဆို မကျစတမ်းပေါ့
ထမ်းရွက် တောင်ပံ။
နှလုံးသားနဲ့ ဖီဆန်
အဆီပြန်ခဲ့ အိပ်မက်များ။
ပဲ၊ချဉ်ပေါင် ဝတ်မှုန်လူး
မူးယစ်တဲ့ပျား။

(၇)

ရည်မှန်းချက်ကို အဖြူရောင်ခင်း
ပူလောင်ပြင်းတဲ့ ချော်ရည်တွေ။
အားမာန်ပေါ်ကျားကန်ဆွဲ
ဓားသံခဲလေ၊
ချွေးနံ့သင်း ကျောက်စက်ရေ
လက်နဲ့ခြေက အိပ်ရေးမဝ။
ရင်ဘတ်မှာ ရင်သွေးကနုတ်နဲ့
မိုးချုပ်တဲ့ည။

ပြကွက်

အလှမာန် ရှိုးတွေပြပါလို
 ဖိုးရွှေလ ခေါင်းပြူပြူ။
 ညပွဲတော် ဇာတ်ခုံထိပ်မှာ
 ဖိတ်ဖိတ် ပွေးဖြူ၊
 ကြယ်မီးရောင် စလိုက်ဆွဲပြီး
 ငါပဲဟေ့ ... တံခွန်ထူ
 ရန်သူတွေ ခြွေနိုင်မလား။
 သီချင်းမဆုံးခင်ဘဲ
 မင်းတုန်းဆင် တိမ်လွှာတံခါးတွေက
 ကွင်းလုံးပြင် မှိန်ကာသွားအောင်တဲ့
 လှပပါးကို ညပြဒါးလူးကာ
 (ဪ...)
 ခူးခဲ့တကား။

ကျန်သူဒဏ်ရာ

တကယ်တွေးလျှင်၊ ဘယ်ဝေးချင်မလဲ
 မြင်တွေ့မကွာ၊ ရင်ငွေ့မှာထား
 စကားနှင်းအပ်၊ ပါးချင်းကပ်နဲ့
 သံသရာစ၊ ကန္တာညပေါ်
 လသော်တာငေး၊ ခ၊ပျော်ထွေးဖက်
 တေးဆက်ခြယ်လှယ်၊ မှေးသက်ကြယ်ခူး
 ပန်းဦးပလ္လင်၊ နမ်းဖူးချင်တယ်။
 သမုကျော့မေ၊ ခုတော့လေလည်း
 အသည်းမာမာ၊ ဝဲမာယာလှိုင်း
 ဖဲခွာစိုင်း၊ လှည့်
 သမိုင်းဘွဲ့ဆင်၊ သိုင်းဖွဲ့နှင်ပြေး
 အဝေးရပ်နေ၊ ပေးဆပ်စေ့ညွှန်း
 ချစ်ခွန်းမပြန်၊ ပစ်တွန်းလှန်မေ့
 မတွေ့ဘဲချန်၊ သွေ့ခွဲစံတော့
 ခံယူအလွမ်း၊ ကျန်သူကျွမ်းတယ်။

အမေရေးတဲ့ကမ္ဘာ

အမေခူးဖို့

ဖူးတဲ့ပန်းတွေ၊ မနေနိုင်ဘဲ

ဆည်းဆာထဲမှာ

ပုလဲချပ်စီ၊ ပွင့်ပြီအမေ။

အမေအိပ်ဖို့

နေရိပ်ကျော်ခွ၊ လေပြည်ညလည်း

လ၊ ကိုလွယ်ပိုက် ၊ ကြယ်တစ်သိုက်နဲ့

ဦးခိုက်ပူဇော်နေပြီ အမေ။

အမေဖတ်ဖို့

ရေးစပ်ကဗျာ၊ မေတ္တာအင်အား

ချစ်တဲ့သားလည်း

ခံစားကြည်မွေ့၊ အမေ့ကိုလွမ်း

တမ်းတဆုတောင်း၊ စာလုံးပေါင်းပြီ

နေကောင်းကျန်းမာပါစေ အမေ။

အမေပြုံးတော့

ခေါင်းအုံးကမ္ဘာ၊ အာဟာရပြည့်

ချမ်းမြေ့အိပ်မက်၊ အသက်ဆက်ပြီး

မနက်ဖြန်ကို၊ သားတို့ကြိုပြီ

စိုပြေလှပလိုက်တာ အမေရယ်။

တေးလက်ဆောင် (လေးချိုးကြီး)

အနာတရအသွယ်သွယ် အတုံးဉာဏ်ပိုက်ပါလို့
 ပကာသနခြယ်လှယ် လုံးလှန်လိုက်လေတော့
 သဘာဝနယ်ပယ် အရုံးကံစရိုက်တွေနဲ့
 နှလုံးမမှန်မိုက်တဲ့ သားကောင်ရွာ၊
 ဪ... နှုန်းစံမထိုက်ခဲ့ အမှားအမှောင်ကမ္ဘာ။

ဂဟေဆက်ကာ နေသက်ပေမယ့်
 ရွှေထွက်ရာ ဖွေလျက်ကယ်နဲ့
 သေရက်တစ်ခါ မစေရွက်နိုင်ဘူး
 မြေအထက်မှာ အခြေပျက်ပါလို့
 ငွေမျက်နှာ မသွေမက်ရင်း
 ခြေလက်နှစ်ဖြာ နွေဂယက်ပမာ အပူတောလျှံထဲ
 လူချောဟန် ထင်မြင်သဘောတွေဖြင့်
 မဆင်ခြင်မျောလျက် မောဟအမှုန်တွေကြောင့်
 လောဘမကုန် ဒေါသမကုန် သောကအမြဲရယ်နဲ့
 အဟောဝတအစုံ ခိုးဆိုးလုနှိုက်ရင်း
 ဆိုးကျိုးအစုပိုက် ကျံဆင်းခိုတယ်
 နှံတွင်းအို အညှီအဟောက်ကြားတွင်ပဲ၊
 ပလီဖောက်ပြား မတည်မှောက်မှားကာဖြင့်
 ပြည်လောက်မွှားပမာ။

ဘေးအတိညောင် ပြေးမိမတော်အကြောင်းတွေမို့
 တွေးကြည့်သော် ဆွေးမြည့်ပျော်မကောင်းပေဘူး

အေးသည့်အဖော်ပေါင်း သုခရာ
သမုဒယတဏှာဖြတ် ဘာဝနာမွေး၊
ဆုအလှဖြာမြတ် သာသနာဆေး။

ပျိုသင်းမကြာ အိုယွင်းဇရာတရားတွေပဲ
ထိုအခြင်းရာ ဆိုရင်းသာပွားပေတော့
အလိုကင်းရာသွားဖို့ အချိန်တန်ပြီ
ကလိမ်ဉာဏ် ဖိမ်ခံမမွေပါနဲ့
အရှိန်သန်တငွေငွေ ကာမနယ်မှာ
ဒါနတစ်သွယ် သီလတစ်ပွဲကိုလည်း
ဝါဒကြွယ် ဝီဇာပါလို့

ပါပပယ် အညီအမျှနဲ့လေပါ
ပီယစွဲနဲ့ကြိုးကုတ်ထွင်
မိုးချုပ်ဝင် တစ်ဇာတ်သိမ်းမှာမို့
ဆိုးရှုပ်အမျှင် ဖြတ်မငြိမ်းရင်ဖြင့်
ကပ်မတိမ်းသာ သံသရာထဲမှာပဲ
ဖန်တစ်ရာစွဲပြီး ပတ်ချာလည်
ဖိနပ်မပါသဖွယ် အပူပြင်းစွာပါ
ဇမ္ဗူအတွင်းမှာ ရစ်ပတ်သမုတ်လေတဲ့
သူ၊မင်း၊ငါ ပညတ်သရုပ်ကိုလည်း
အဖြူအလင်းရှာ အမြစ်ပြတ်ပြုတ်အောင်လို့
ဂူသီတင်းရှာ အချစ်ဇာတ်ဖြုတ်ကြသော်
(အိုကွယ်...)

ဒုက္ခအဖြေလွှာတဲ့ ဉာဏ်၏အရိပ်မှန် ဂုဏ်တန်ဆာမွှေးပြီပေါ့
ဗုဒ္ဓဒေသနာရဲ့ သန္တိနိဗ္ဗာန်ဘုံမဟာတေး။

ကုသံ

နေခြည်တစ်ပြောက်၊ ရေကြည်သောက်သော်
 ပန်းကောက်တေးသံ ကြားရစေ။
 မျှတ၊ နွေးထွေး၊ ညအလှတေးနှင့်
 ဖေးရွက်ဖလှယ်၊ ဆေးစက်ခြယ်သော်
 ကြယ်အညီလွမ်း၊ ရွယ်ရည်လမ်းမှာ
 စမ်းရေစီးသံ ကြားရစေ။
 ပန်းဝေဝေပျိုး၊ စမ်းရေချိုး၍
 မိုးသောက်ပန်းချို၊ ထိုးဖောက်သီသော်
 နေရီမခွဲ၊ ရွှေပြည်ပွဲမှာ
 ဆည်းလည်းသံတို့ ချိုမြစေ။

လိပ်ပြာ သီအိုရီ

မသိချင်ဘူး

ငြိငင်စူးရှ၊ ဖူးငုံလှသော
ငွေလဆည်းဆာ၊ ညဂီတာထဲ
လိပ်ပြာကြီးတပ် တီးခတ်မယ် ။

မဝေးချင်ဘူး

တွေးမြင်လူးယှက်၊ ကကြီးနက်သော
အိပ်မက် ဆည်းဆာ၊ နှုတ်ခမ်းလွှာထဲ
လိပ်ပြာလှိုင်းပုတ် တက်ခုတ်မယ်။

မလွမ်းချင်ဘူး

ပန်းအသွင်ခူးပွေ့၊ နံ့သာဓမ္မသော
နေ့ညဆည်းဆာ၊ ကိုယ်ဝတ်လွှာထဲ
လိပ်ပြာလေညင်း ဝှေ့သင်းမယ် ။

စိတ်အားမငယ်၊ ကျယ်ဝန်းတယ်လား
 လွယ်လွယ်၊ခက်ခက်၊ မနှိုင်းရက်ဘူး
 လှိုင်းဂယက်လူးထန်
 အိပ်မက်မှန်ထဲ၊ သဏ္ဍာန်ဝဲထင်
 သံယောဇဉ်မိုး၊ တရေးနိုးရွာ
 လသာလှည့်ငြား၊ မသာအားလည်း
 ညများပိုနက်၊ နာရီလက်တံ
 စကားသံလား၊ နှလုံးသားငို
 အလွမ်းပြုပြီ
 ဒါကိုအချစ်လို့ခေါ်မလားကွယ် ။

ဆရာ

(၁)

ဘဝရဲ့လမ်းဗဟို
ပန်းပျိုတို့ ရေသောက်မြစ်။
အသိဉာဏ် ဓားကိုသွေး
ငြိမ်းအေးတဲ့ စစ်။

(၂)

လှေတစ်စင်းရဲ့ ပဲ့ကိုင်
မှတ်တိုင်ရဲ့ သင်္ကေတ။
ညများစွာ ဖျော်ကာသောက်
ထွန်းတောက်တဲ့လ။

(၃)

ကျောင်းတွေရဲ့ အလံ
မှန်တွေရဲ့ ပြဒါး။
ဘူတာဆီ စုန်ဆန်ကူး
မြူးတဲ့ ရထား။

(၄)

အကွရာရဲ့ စံနမူ
မြေဖြူရဲ့ သခင်ကောင်း၊
အချိန်မှန် သင်္ချာတွက်
ကျောင်းတက် ခေါင်းလောင်း။

(၅)

ဘောလ်ပင်ရဲ့ ကဗျာ
စာတွေရဲ့ ဘလပ်ဘုတ်။
သခံန်းစာ ရှာဖွေစစ်
ကျစ်လစ်တဲ့ တုတ် ။

(၆)

စေတနာ စမ်းတစ်ပေါက်နဲ့
လမ်းဖောက်ခဲ့ မြောင်း၊ ကန်၊ အိုင်၊
အနစ်နာခံ ပေါက်တူးတစ်လက်လည်း
ထက်မြက်ကြံ့ခိုင်။
ဝါသနာမိုး တဖြိုင်ဖြိုင်
ပြိုမယိုင်တဲ့ ကန်ဘောင်ရိုး ။
ကြာပန်းတွေ အကြိမ်ကြိမ်ပွင့်
ရဲရင့်တဲ့မျိုး ။

(၇)

အိပ်တန်းပြန် ၎က်တွေကြည့်ပြီး
ပီတိနဲ့ အခါခါပျော်။
အလွမ်းမီးကို ရင်မှာညှိလို့
ဇာတိမာန်ဖော်။
စိတ်ကူးတို့ ဆီပြန်ကြော်
အညော်ခံပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ချက် ။
ဝေဒနာပူလောင်ပြင်းစေတော့
နှင်းစက်တွေ ဆောင်းခိုကောင်းအောင်
စောင်းတီးတဲ့လက် ။

ပျံသန်းခြင်း

အတ္တကို အန်ထုတ်ပြီး
သမုဒ္ဒရာထဲ ငါပျံမယ်။
သံသရာ မိုးမလင်းခင်
ရိုးရှင်းချင်တယ်။
သံယောဇဉ် တောင်ပံခတ်တော့
ရောင်ပြန်ဟတ်ခဲ့ မာယာကြွယ်
ကာလာမခြယ်သော နှလုံးသားလ။
ညတစ်မျက်နှာနဲ့
ဘဝအကွရာ စီးချင်းထိုးလို့ရယ်
မိုးထက်ခုန်က။

စိန်ပန်း-ပန်းချီ

ခေါင်းလောင်းသံ၊ လွင်၊ ကျောင်းမှန်ပြင်ထဲ
 ဝဲဝဲစီရီ၊ ရဲရဲနီပွင့်
 ဝင့်ကြွားသဏ္ဍာန်၊ မြင့်မားဟန်ပြ
 ဘဝနှုတ်ငုံ၊ ညမုတ်သုန်မှာ
 အုတ်ခုံဘေး၊ ရုပ်ပုံဆွေးရင်း
 ချိုမွှေးကဗျာ၊ ငိုကြွေးကာသီ
 ဌာနီစခန်း၊ ယာယီပန်း။
 ခက်ရွက်စိုစို၊ တက္ကသိုလ်၏
 အဝီပတ်လမ်း၊ ကြည့်မိမှန်း...မျှော်
 လွမ်းဖော်အလာ၊ ရမ်းရော်ရှာ... ငေး
 တွေးတသသ၊ တေးမြမြ...ဆို
 ဟို...အတိတ်ဦး၊ ပျိုရိပ်ဖူးထံ
 ချစ်ကံမလင်း၊ ရစ်သမ်ပြင်းရှ
 ဝေမျှအတူ၊ ကြွေရသူ။
 တိမ်နန်းအဝင့်၊ စိန်ပန်းပွင့်တို့
 တနင့်နင့်ဝေ၊ ရင့်ရင့်ကြွေလည်း
 နွေမိုးတစ်စက်၊ လေဆိုးပက်စေ
 တစ်သက်တာလွမ်း၊ မျက်နှာလန်းပြီး
 အနမ်းဆင့်လို၊ လမ်းဖွင့်ကြိုမယ်
 ငိုဆွေးတိတ်တိတ်၊ ပျိုဝေးရိပ်မှာ။

မိမဲခေါင်ပါးကို နမ်းရှိုက်၍...

တာချီလိတ် နှုတ်ခမ်းမှာ
 ခရမ်းပြာ လှိုင်းရေရစ်။
 ကဲသယောင် ချွဲသယောင်နဲ့
 မိမဲခေါင် တောင်ညိုရိပ်
 ချောသိပ်တဲ့မြစ်။
 ချစ်စရာ ပန်းချီကားတွေနဲ့
 ကျီစားလေတဲ့ မိမဲခေါင်။
 ပါးတစ်ဖက်မှာ လာအိုပန်းရယ်က
 ခြားတစ်မျက်နှာခွာလိုစမ်းချင်ဘု
 စာဆို နမ်းအောင်။
 ဧည့်ခံသည့် ပျို့လက်ဆောင်
 (ဪ ...)
 ကိုယ့်အသက်တောင် ရှူဖို့မေ့။
 စကားသံ ဝဲချိုချိုနဲ့
 အသည်းကို ဘောင်ဘင်ခတ်တယ်
 လက်ထပ်သောနေ့။

တံခွန်ဘယ်မှသာပါမယ်

မသိ၍လည်း

ပျော်မွေ့ကုန်လွန်၊ ငါ့တံခွန်ကို
ကျွန်တဏှာဇာတ်၊ လက်မောင်းခတ်လျက်
မှတ်တိုင်လွင့်ထူ၊ ငါဂုဏ်ယူခဲ့။

သိပါ၍လည်း

ပျော်မွေ့သာယာ၊ ဝါသနာကြောင့်
တဏှာဇာတ်ဖွင့်၊ တံခွန်လွင့်လျက်
မချင့်မချိန်၊ ငါဂုဏ်ရှိန်ခဲ့။

စွမ်းရည်တစ်ခန်း၊ တံခွန်ပန်းကို
မတန်းမဖြောင့်၊ တဏှာငြောင့်၍
မစောင့်မရုံ၊ အမှားကံဖြင့်
အောင်လံသမုတ်၊ ငါချွန်းအုပ်ခဲ့
ရုတ်ရုတ်သဲသဲ၊ ဘေးရန်ကဲမှ

လွဲမှားဇာတ်ခိုင်၊ ငါသိနိုင်ခဲ့
မပိုင်သတိ၊ မရှိပညာ
အခါခါပင်၊ မာယာဆင်လျက်
ဘဝင်ဇာတ်ရုပ်၊ ငါထပ်လုပ်ဆဲ။

ဖမ်းဆုပ်မယဉ်၊ သမ္မဇဉ်ကို
အစဉ်မျှော်ကိုး၊ ရနိုးနိုးဖြင့်
ကြိုးစားဖွေရှာ၊ စိတ်စောကာမှ
ခန္ဓာနာမ်ရုပ်၊ အလုပ်လုပ်ဖို့
ကပ်ကုပ်လေးတွဲ၊ ဉာဏ်ရည်ပဲ့၍
မငဲ့မချွန်၊ ငါ့တံခွန်သည်
ကျွန်ဇာတ်စင်ပေါ်လွင့်ဦးတည်း။

ကောင်းကင်ဒဿန

အနမ်းမြေခ ပန်းဝေလှစေဖို့
 အလွမ်းခြွေရတဲ့ ကောင်းကင်ငါ။
 ပူစေလို နေကိုထွေး
 အေးစေလို လကိုလွယ်
 ကြယ်ပွင့်တွေ သခင်ကောက်ကုံးနိုင်ဖို့
 နှလုံးသားပေါ် မွေးမြူချော
 မော့ကြည့်လိုက်ပါ။
 မေ့မရဘူး - မေ့မရဘူးရယ်နဲ့
 နေ့ညကူးပြီး ထွန်းလျက်သာ
 မျက်ဝန်းနှစ်ဖက်မှာက မိုးတဖြောက်ဖြောက် ။
 အနွေးဓာတ်ခြုံငုံ
 ပေးဆပ်ရုံ ဒဿနသီချင်းပေမို့
 လင်းသောအခါ ရှက်ပြီးမရှောင်ပါနဲ့
 မှောင်သောအခါ ကြောက်ပြီးမပုန်းလေနဲ့
 ထစ်ချုန်းသမျှ ရစ်ထုံးတစ်စပါပဲ
 အချစ်ဆုံးဘဝသာ လို ... လိုလေတိုင်း
 ငို...ငိုကာရယ် မျက်ရည်ပျိုးပါ့မယ်
 (သခင်ရယ်...)
 နိုးထချိုးသောက်။

အကယ်ဒမီကျောင်းကသရုပ်ဆောင်

ကားလိပ်ပြန်ချ၊ သဘင်ညကို
ခဏဇာတ်သိမ်းပါဦးမယ်။

ဟိုဒီပြောင်းရွှေ့၊ တရွေ့ရွေ့နဲ့
ခလေ့ရာသီ၊ နာရီရထား

အတ္တကားနဲ့
အမှားဇာတ်ကောင်၊ သရုပ်ဆောင်ရင်း
အမှောင်ညတွေ များလှပြီ...။

အာဏာဘီလူး၊ စည်းစိမ်ရူးပြီး
ရာထူးဂုဏ်မက်၊ မဏ္ဍပ်တက်ကာ
အရှက်မဲ့ပေါင်း များလှပြီ...။

စိတ်တံခါးဖွင့်၊ ထိပ်ဖျားမြင့်မှာ
ရဲရင့်သလို၊ မူယာပိုပြီး
ဗိုလ်လုပ်ခဲ့ပေါင်း များလှပြီ...။

နှုရာဝဲစွဲ၊ လဲရာသူခိုးထောင်း
 အကြောင်းမမှန်၊ ဘေးရန်အဆိပ်
 ဆင်းရဲရိပ်မှာ
 အိပ်မောကျပေါင်း များလှပြီ...။

သူဌေးသရုပ်၊ ခွေးသရုပ်နဲ့
 အချုပ်ထောင်ဝင်၊ ဟုတ်ယောင်ဆင်ပြီး
 ခွင်ကျကွက်ကျ၊ ဇာတ်ကိုကခွဲ
 နောင်တဗလား၊ မှောင်ရတာများ
 အိပ်၊စား၊ကမ၊ မရိုးလှဘူး
 ဘဝဇာတ်လမ်း၊ ညကိုထမ်းရင်း
 စမ်းဝါးမှေးမှိတ်၊ မီးလည်းပိတ်ပြီ
 ကားလိပ်ချလို့ နေရာပြောင်း၊
 ဘဝဇာတ်ရုပ် ကကွက်ဟောင်း၊
 လူမှိုက်ဆုရ အကယ်ဒမီကျောင်း။

နှင်းခိုငှက်

မြူနှင်းရည် စုန်ဆန်လမ်းမှာမှ
ပျံသန်းခဲ့ ငှက်တေလေ။
ဆောင်းမိမယ် အငွေ့သက်ကို
အမေ့ခက်ရီဝေ။
အသိုက်ဝေးသေးသမို့
ပိုက်ထွေးဖို့ မရဲချေ
စေတနာ ပြန်ထုပ်သိမ်း။
ရိုးရွက်အခြံရံနဲ့
ခိုးငှက်မတန် အသွင်ရှုပါလို့
မိုးလက်ကျန် ပင်အနုမှာ
ရင်ထု သူစိမ်း ။

မွေတေးကျောကျော ဦးမော့မော့
 (ကိုယ်တွင်းပြည့် သုံးချက်ညီ ပိုဒ်စုံတေးထပ်)

စခန်းနေ့ ဖြန်းလေဝင့်
 နှမ်းကြွေလွင့် ရော်ဝါ
 တမ်းဖွေဆင့် ခေါ်မကြာ
 ဖော်မပါ ဥဩ၊
 သခင်ပျောက် ပင်ခြောက်အိုဝယ်
 ကြင်ထောက်ငိုတေးသီလို့မော၊
 နေအတက် ကြွေရွက်ပွေပြီ
 နွေရက်တွေ ခြွေမျှော၊
 ဖြေခက်ပလေ ရှည်မျောလို့
 နွေတစ်တော ဆွေးပူ၊
 မကြံသာ ကန္တာရိုးမှာပဲ
 ပြန်လာနိုး မျှော်ဆက်ပြုပြု၊
 ပုရစ်ဖူး လှစ်ကြူးကူပါ
 နှစ်, ဦးအတူ စမ်းရေသောက်၍
 နှမ်းဖြေပျောက် တေးဆက်စုန်ဆန်
 ကျေးငှက်ဆုံနံ့၊
 ဆွေးရမ္မက် တပုံတလံရယ်
 ရဂုံစံ ဘွဲ့ထူးတော့လေး ။

အလွမ်းပွေ မှန်းဖွေချင့်
 တမ်းစေဆင့် တော်ကြာ
 နန်းမေခင့် ပေါ်မလာ
 ပျော်စရာ ငုတ်လျော၊
 ဘဝင်နောက် မြင်လောက်လိုတယ်
 ရင်ပေါက်ပြို ဆွေးအိလိုနော၊
 သွေမပျက် ဖွေရွက်နေမည်
 မေသက်ဆွေ စေပြော၊
 ရေစက်အဖြေ ထွေနှောဖို့
 မေသဘော ထွေးမြူ၊
 အမြန်သာ ကြမ္မာကိုးကာပဲ
 ထံမှာတိုး ဖော်ယုက်တူတူ၊
 အဖြစ်ရူး ယစ်မူးသူပါ
 ချစ်ဦးအပူ လွမ်းဖြေဖျောက်၍
 ပန်းတွေပေါက် ထွေးဖက်ပုံမှန်
 နွေးလက်ဆုံရန်၊
 ဝေးတစ်သက် မကြုံပြန်တယ်
 မယုံဟန်လှည့်ကူးပေါ့လေး။

အနမ်းစေ ပန်းဝေပွင့်
 နန်းမေခင့် မျှော်ရှာ
 လမ်းတွေတင့် ပျော်စရာ
 ရော်တစ်လွှာ ထုတ်ပြော၊
 ခင်တစ်ယောက် ဝင်ကောက်ဆိုဖွယ်
 ခင်အရောက်ကြို့ ဖွေးကြည်လိုနော

ကြွေမဝှက် မြေသက်လေသည်
 ခြေဆက်စေ နွေတော၊
 သွေရက်ကုဇေ ဖွေမောလို့
 ဖေနှမြော မွေးကြူ။
 အပြန်မှာ ဆံသာထိုးကာလည်း
 ထံတျာပျိုးပျော်လျက်လှူလှူ။
 တစ်နှစ်ကူးချစ်ခူးယူပါ
 သစ်ထူးတမူ ပန်းကြွေကောက်၍
 လမ်းတွေလျှောက် ပေးဆက်လှုံရန်
 မွေးယုက်ထုံကုံ၊
 တွေးအခက် မဆုံကံနယ်
 အဟုန်ထန် ရွဲ့စူးရောလေး။

မြစ်ရဲ့တေး

ပန်းရိုင်းတစ်ပွင့်
ကမ်းတံတိုင်းဖွင့်လေတော့
အလွမ်းလှိုင်းဆင့် ရွှိက်ကာငို ...။
ရွှမက်ဖို အမေခက်တဲ့
နုညက်ဖို အငွေ့အသက်မှာ
ပွေ့ဖက် ဆွေးခို။
ဝတ်ရည်တို့ ကျွေးစေလို
ပြုယောင်ပြ မြစ်ရထား။
အနီးလာဝေတဲ့
ဆည်းဆာတစ္ဆေ ရေမသောက်ခင်
နွေလျှောက်ချင်သား။

မိုးဦး

နွေမတို့ အပြန်
 မိဝသန်ရဲ့ အက၊ခန်း။
 ရေငတ်ကြိုတဲ့
 နွေသတ်ပုံ ဇာတ်ခုံအထက်မှာ
 သူ့မျက်ရည်ဖျန်း။

မှန်တစ်ချပ်

စေ့ဆော်ထွင်းဖောက်၊ စိတ်၏နောက်သို့
 ကောက်ကောက်လိုက်ပါ၊ စေတနာသည်
 သုံးဖြာကံ၌ ဇာတ်လိုက်တည်း။
 စေတနာချို၊ စိတ်ထားပျိုသော်
 ရေကိုသွယ်လောင်း၊ ရေစီးမြောင်းသို့
 အားကောင်း လျင်မြန်၊ အကျိုးသန်သည်
 မှန်သောက်ကြောင့် လှစမြဲ ...။
 စေတနာခါး၊ စိတ်ထားမှားသော်
 ဓားကိုသွေးရာ၊ ထက်မြက်လာသို့
 ခုတ်လွှာဖြတ်ချိုး၊ ထိုအကျိုးသည်
 ဆိုးသောက်ကြောင့် ရှစမြဲ ...။
 အနည်း၊ အများ -
 စိတ်ထားတန်ဆာ၊ စေတနာသည်
 သန်မာကြီးထွား၊ အကျိုးပွား၍
 ခံစားထိုက်သူ၊ ပုံသွင်းယူမည်
 ဖြူမည်းသရုပ်မှန်ပြင်တည်း။

ဂစ်တာအို ကြိုတွဲကမ်း (၂)

မြစ်တေးတို့ အစီးသန်
 အထီးကျန် ဂစ်တာလမ်း။
 ဗျိုင်းခြေရာ ပန်းချီတစ်ချပ်ကို
 လှိုင်းဗွေမှာ နုရီထပ်ပါလို့
 ရေးဖတ်ရှိုက်နမ်း။
 ကမ်းမကပ်နိုင်ဘူး
 လွမ်းဇာတ်က မိုင်ကုဋေ
 ကြိုးပြတ်ဆယ်နေ့။
 သံစဉ်မဲ့ နာရီတွေ
 ရာသီသေပြီး ပန်းမပွင့်။
 ဗျိုင်းပျိုဖြူလည်တိုင်ကျော့ဆီ
 ဦးမော့ရင်ဖွင့် ။
 မိုးမြင့်စံ တောင်ပံခတ်ပြီလား
 သောင်ယံစပ်သီအိုရီ...။
 ဂစ်တာအို မျောတဲ့မြစ်
 စီးရစ်ပီပီ ...။
 မျှော်လင့်ချက် ဆည်းဆာနီ
 နီးရှာပြီလား မှန်ရီဝါး။
 တိမ်ဂယက်တွေ အမှောင်နှောက်ပေမယ့်
 အိပ်မက်နေ့ အရောင်တောက်
 ခေါင်ဖောက် လွင့်ပါး။

သက်တံ့ လိပ်ပြာ

လ၊ပျိုနှုတ်ခမ်း၊ ညအိုနမ်းတော့
 ကမ်းကပွေချို၊ သူ့နာရီမှာ
 ပန်းချီတစ်ချပ် ရေးခဲ့တယ်။
 ရွှေပြည်နှုတ်ခမ်း၊ နေခြည်နမ်းတော့
 ပန်းကနိုးလာ၊ သူ့ဝတ်လွှာမှာ
 ကဗျာတစ်ပုဒ်ရေးခဲ့တယ်။
 ချောင်းရေနှုတ်ခမ်း၊ လောင်းလှေကမ်းတော့
 တောင်တန်းဝန်းရံ၊ သူ့တောင်ပံမှာ
 သံစဉ်တစ်ကြောင်း ရေးခဲ့တယ်။
 ချစ်ဦးနှုတ်ခမ်း၊ မောင့်မှာနမ်းတော့
 ကမ်းကလှိုင်းထန်၊ ပန်းကရန်တွေ
 တောင်ကမေ့မူး၊ ဝန်တိုရူးပြီး
 ချစ်ဦးမျက်နှာ၊ လှဂီတာကို
 မနာလိုကြောင်း၊ ဝန်တိုတောင်းပေ၊
 မျက်စောင်းလေးတွေ ထိုးကြတယ်။
 ကမ်းကပြောပြီ၊ သူ့ပန်းချီက
 ဒီရေမဟုတ်၊ ချစ်သူရပ်တဲ့။

ပန်းကပြောလာ၊ သူကဗျာက
 နံ့သာပြယ်ရှုံး၊ ချစ်သူအပြုံးတဲ့။
 တောင်ကပြောပြန်၊ သူတေးသံက
 နှင်းလျှပ်ဝပ်တွား၊ ချစ်သူပါးတဲ့။
 မောင့်ချစ်ဦးရယ်၊ အားမငယ်နဲ့
 ချစ်တယ်ဆိုထား၊ မောင့်စကားမှာ
 ခြေဖျားကစ၊ ဆံနွယ်စအဆုံး
 နှလုံးသားထဲ၊ ပန်းချီဆွဲပြီး
 အမြဲဖက်တွယ်၊ ကဗျာခြယ်မွှေး
 တေးပေါင်းကုဋေ၊ သံစဉ်ခြွေခဲ့
 ကမ်းရေ နှုတ်ခမ်း၊ ပန်းတွေနမ်းပြီး
 တောင်တန်းဖြတ်ကျော်၊ သက်တံ့ပေါ်မှာ
 ပျော်ပျော်ထွေးဖက်နမ်းကြစို့။

အညာဂီတ

အညာမြေ ရိုးတစ်လျှောက်
 မိုးပေါက်တို့ ယီးလေးခို။
 စပါးပင်တွေ ယိမ်းကပြီး
 စိမ်းမြစိုစို။
 ဖားကလေးတို့ သီချင်းဆို
 လယ်ကန်သင်းကိုမှ သိပ်ချစ်သတဲ့။
 ပဟေဠိဆန်လို့
 မိဝသန် တိမ်မြစ်ကြောမှာ
 လျှောစီးနေရဲ့။
 ကုက္ကိုပင် ဧည့်သည်ဖိတ်လို့
 ရွာထိပ်မှာတဲ့ အရိပ်လူ။
 ပန်းဥယျာဉ် စာသင်ကျောင်းက
 ခေါင်းလောင်းသံကြူ။
 ကျောင်းတွင်းပျော်တဲ့
 ရောင်းရင်းအဖော် မိစိန်ပန်းလည်း
 နီမြန်းလို့ အလှတံခွန်ထူ
 အဖြူအစိမ်းတွေရဲ့ ပန်းချီကားတစ်ချပ်။

မင်္ဂလာပါလို့
 အကြင်နာ နှုတ်ဆက်တေးက
 သူ့သွေးမှာဟပ်။
 ရွာတောင်ပံ ထနောင်းလမ်းမှာတော့
 ထန်းတောကနေကိုလွယ်။
 နွားလှည်းတွေ တစ်ကျော့မအိပ်ခင်
 ချောသိပ်စီသွယ်။
 မှန်ပြပြမှာပဲ
 လုံမတို့ပါးကွက်ခြယ်
 ရယ်သံက ရင်ကိုဖောက်။
 ကာလသားတွေ ရှိုးမထုတ်ခင်
 မိုးချုပ်မှာကြောက်။
 ဆည်းလည်းသံ မိုးသောက်တေး
 ထုံးဖွေးဖွေး လွမ်းစေတီ။
 ဗောဓိပင် ထီးတစ်လက်နဲ့
 စည်းချက်ညီညီ။
 သံယောဇဉ် လှေတစ်စင်းနဲ့
 ကွေကွင်းခဲ့ မောင့်ဌာနီ
 ရာသီတွေက စိတ်ကိုခူး။
 ပျိုနဲ့မောင် စွယ်တော်ရွက်ကို
 ခွဲရက်တဲ့ဆူး။

ငါ့ထဲကငါ

ငါ့စာငါကျက် ငါ့အိပ်မက်နဲ့
ငါ့မနက်ခင်း ငါထွန်းလင်းတယ်။
ငါ့အားငါကိုး ငါ့ညဏ်ပျိုးပြီး
ငါ့ကြိုးစားမယ်။
ငါ့ဘဝက ငါ့အလှခြယ်
ငါ့ညအလယ် ငါ့စံပယ်ခူး။
ငါ့တာဝန်ထမ်း ငါ့မပမ်းပြီ
ငါ့လမ်းငါဖောက် ငါ့မိုးသောက်ရင်း
ငါ့ရောက်နေရာ ငါ့ကမ္ဘာမှာ
ငါ့တွေ့မရှိ ငါ့လည်းသိဖို့
ငါ့၏သီချင်း ငါ့ထုထွင်းဆို
ငါ့မငိုဘူး။

ဝတ်ရည်ငတ်သူ

ဝတ်ရုံလှ ဝါရွှေရွှေ
 အတာရေ ချိုးကာသောက်။
 နွေလမ်းပေါ် ကခုန်မြူး
 ဖူးတဲ့ပိတောက်။
 ပိတောက်ပျို ယိမ်းအက
 ဟိန်းကြွကြွ လက်ခုပ်သံ
 မြို့မအောင်လံ။
 အတာသင်္ကြန်
 စာပြန်ဖို့ စောင့်စား။
 မဏ္ဍပ်တိုင် ဟိုအဝေးမှာ
 ဆိုတေးဖွဲ့ပျား။
 မနားသာလည်း
 အားမနာဘဲ ကပါလေ။
 နေရီရီ ဆည်းဆာထောင့်
 ငေးစောင့် မျှော်နေ။
 အေးသမျှ နွေးပါစေ
 တေးအတာရေနဲ့ ဆုမွန်ပါး။
 ပိတောက်ပျို အပြန်လမ်းမှာ
 ကံစမ်းတဲ့ပျား။

လကို ဖမ်းတဲ့မြစ်

ညချမ်းတစ်ခေါက်၊ လ၊လမ်းလျှောက်ချိန်
 ရှေ့နောက်ကြိုဆို၊ ကွေ့ကောက်ငိုသော
 မြစ်ပျိုသီချင်း၊ ချစ်လိုခြင်းအား
 လေညှင်းသဲ့သဲ့၊ ဝေသင်းဖွဲ့သော်
 ဇွဲ.ဇွဲ.နှောင်းနှောင်း နားဆင်ပါ ...။
 ရေကြည်နွေးနွေး၊ လေပြည်အေးချိန်
 ဖေးဖေးမမ၊ ဖွေးဖွေးလ,ကို
 အလှပန်ဆင်၊ ညမှန်ပြင်မှ
 မြစ်ရင်ခွင်ရိပ်၊ ချစ်ခင်ဖိတ်တယ်
 တိတ်တိတ်တိုးတိုး ခိုဝင်ပါ ...။
 စံပယ်တွေမွေး၊ ကြယ်ကြွေးဝေးချိန်
 ဆေးပန်းချီခြယ်၊ တေးသီသွယ်လို့
 ရစ်နှယ်မပြတ်၊ ချစ်နယ်စပ်မှာ
 ရက်မြတ်တဘောင်၊ လက်ထပ်ဆောင်မယ်
 မှောင်မှောင်လင်းလင်း မခွဲပါ ...။
 စိုးကြောက်ရင်ခွင်၊ မိုးသောက်နှင်ချိန်
 ကောင်းကင်စနစ်၊ ပြောင်းဝင်သစ်ခဲ
 အချစ်မိုးခို၊ မြစ်ရိုးပြိုပြီး
 ငိုယိုတမ်းတ၊ ပျိုဖြန်းလ,ကို
 ညညလွမ်းလွမ်း ဖမ်းဆဲပါ...။

ပြေဆေး

အနာအသစ်ကို
 ကဗျာမြစ်ထဲ မျှောလိုက်မယ်။
 ရင်ဘတ်ကို နောင်တမီးနဲ့
 ပတ်တီးစည်းတယ်။
 ဒုက္ခမျိုးစေ့ အမြစ်တွယ်
 ရစ်သွယ်သမျှ ကွေ့ကောက်ကောက်။
 အဆိုးပွားစေတဲ့
 မိုးခါးရေ အချစ်ဆုံးကိုတော့
 (ငါ...)

လုံးဝမသောက်။

ချိန်ချင့်ရာ.....

အလိုက်ကိုသိ၊ စည်းကမ်းရှိသော်
 မိမိထံမှာ၊ ဂုဏ်သိက္ခာတို့၊
 ကြီးစွာမြင့်မား၊ ချစ်ခင်ပွားလိမ့်။
 မနာလိုကင်း၊ ဝန်တိုရှင်းသော်
 ကောင်းခြင်းစုပုံ၊ လိပ်ပြာလုံ၍
 ဂုဏ်သိက္ခာလောင်း၊ ဖြူစင်ကောင်းလိမ့်။
 ရိုးသား၊ ကြိုးစား၊ တန်ဖိုးထားသော်
 နိုးကြားရင့်သန်၊ ဘဝမှန်၍
 ဘေးရန်ပယ်ဖျက်၊ ကောင်းကျိုးဆက်လိမ့်။
 ပညာမချင့်၊ ထင်ရာလွင့်သော်
 အေးခွင့်မဆုံ၊ သောကကြံ၍
 မလုံလမ်းပျောက်၊ စုန်ဆန်မှောက်လိမ့်။

ညကိုဝှက်တဲ့ ည

မြို့ရထားအို အဆန်လမ်းမှာတော့
ကိုယ့်ပါးကို ပြန်ပြန်စမ်းလေတဲ့
နှုတ်ခမ်းနီရဲရဲ ညပျိုဖြူ။

တံဆိပ်မတပ်ပါဘူး
မိတ်ကပ်ပြာ မမှုန့်တမှုန့်နဲ့
မလုံတလုံ ရှိုးထုတ်လျှောက်
ဒေါက်ဖိနပ်ထူထူ။

စားစရာပိုက်ဆံသာဘုရားထင်လို့
ကားအလာလိုက်ပြန်ကာသွားပြီပေါ့
ယောက်ျားတွေနဲ့ ပျော်ပိုက်သူ
ဪ... အရှိုက်ပူပေမယ့် ရှောင်မရ၊
စရိုက်မဖြူလေတဲ့ အမှောင်ဘဝ ။

အချိန်တန်
အိမ်အပြန် ဣန္ဒြေမပျက်ပါဘူး
ငွေအရွက် တစ်ပုံတစ်ထပ်ရယ်နဲ့
ရောဂါသည် အမေနားကပ်ပါလို့

ဆေးမပြတ်စေရဘူး အမေရေ
ဟောသည်မှာ ငွေတွေတွေ့ရဲ့လား
အမေ့ရောဂါ ပျောက်အောင်ကုမယ်၊လို့
ကရုဏာမျက်ရည် တဖြိုင်ဖြိုင်နဲ့
စကားမပြောနိုင် အမေ့ပါးထက်မှာ
မိတ်ကပ်တွေ ဘယ်လိုပျက်ခဲ့တဲ့အကြောင်း
အရှက်ဖုံးကာ အပျို့စိတ်နဲ့
တစ်သက်လုံးသာ မျှီသိပ်ပါရစေ
(အမေရယ် ...)
အဆိပ်သင့်တဲ့ည။

ရင်ချင်းဆက်

အလွမ်းမိုးသောက်နဲ့
 ကမ်းကျိုးပေါက်ခဲ့ အိပ်မက်တွေ။
 မြတ်နိုးမှု သောင်ပြင်စပ်မှာ
 ဘောင်ဘင်ခတ်နေ။
 ခရီးထဲ
 တစ်စီးတည်းသော အချစ်လှေ
 နှစ်ပေမယ့်လည်း မှောက်မလူး။
 သံယောဇဉ် ရင်နှစ်ဖွာနဲ့
 အကြင်နာ မြို့စခန်းဆီ
 ဒို့နှမ်းလို့ကူး။

နေရာဟောင်းမှစောင့်သူများ

ဤမြေကမ္ဘာ၊ ဤနေရာသည်
 ငါပိုင်မဟုတ်၊ ဧည့်သည်လုပ်၍
 ရုပ်၊ အသင်္ချေ၊ နာမ်ထွေထွေနှင့်
 ကုဋေကုဋာ၊ ငါ့ခန္ဓာတို့
 သင်္ချာ၊ စုတ်ချက်၊ ရေမတွက်နိုင်
 အသက်ရွယ်စုံ၊ အရိုးပုံသော်
 ဥသယံဆုံး၊ မြင်းမိုရ်ရုံး၏။
 ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင်၊ ဘဝငင်၍
 ကျင်လည်ဟောင်း၊ သစ်၊ နှောင်စွဲရစ်ခဲ့
 ဖြစ်၊ ပျက်ခမ္မတာ၊ ဤနေရာတွင်
 ခန္ဓာမြေခပေဦးမည်။
 အဟောင်းမလပ်၊ အသစ်ထပ်ဖို့
 ရပ်တည်စောင့်မျှော်၊ တစ်ကိုယ်တော်တည့်
 အဖော်မပါ၊ ကံစေရာလျှင်
 ငါသည်မပျက်၊ ခရီးဆက်လိမ့်။

ဪ ...

ဘဝဆိုတာ၊ ခဏပါတည့်
 ဣဿာ၊မာန၊ မစ္ဆေရနှင့်
 မောဟမီးလောင်၊ ဉာဏ်မဆောင်သော်
 အမှောင်ညွတ်ကွင်း၊ ကံအဖျင်းနှင့်
 သက်ဆင်းခန္ဓာ၊ နာရင်းနာလိမ့်
 ပိဇ္ဇာဉာဏ်မြင့်၊ သိက္ခာကျင့်မှ
 မြင့်မြတ်ငြိမ်းရာ၊ လျင်မြန်စွာပင်
 ခန္ဓာနာမ်၊ရုပ်၊ နိဂုံးချုပ်မည်
 ဒုက္ခတွင်းက သတ္တဝါ...၊
 နေရာဟောင်းမှ စောင့်မြဲသာ ...၊
 မရဏာနုဿတိ ပွားကြပါ။

သံဃရုဏော အနန္တော
[ကာလပေါ် စာထောင့်လေးချိုးကြီး]

ဘဂဝါပရမေ ဉာဏ်ရောင် ကြံဆောင်ထွန်းခဲ့ရပါသော
သရဏာအမွေ လျှံတပြောင်ပြောင်ကွန်းတွင်မှ
ဓမ္မကွန်အစောင်စောင်ရွန်းဝေတဲ့ ပေါင်းစုဖွဲ့ သံဃရုတနာ
(ဆွေတို့ရေ ...)
ဖလဋ္ဌာန်ဖောင်ကိုညွှန်းပေရဲ့ကောင်းမှုငဲ့ စံပြမဟာဆရာ။

ဪ... ဓမ္မဝိနည်းတို့ကိုလ
အရဖြည့်ဆည်းတဲ့ပြင်
အမတ၊ခရီး အသိမခက်သာစေဖို့
သမထနည်း ဝိပဿနာနှင့်
ကဝိလကွဏာ ဂုဏ်တော်များတဲ့ပြင်
ဘုံပျော်ပါးသည့် လောကလူနတ်သတ္တဝါတွေလည်း
အဟုန်ကျော်လွှားကာ ဩဃအပူဇာတ်မနာစေဖို့
အလှူမြတ်ပါစေ လယ်ယာအရိပ်မာနန်းနှယ်
ကယ်တင်ရာသိက္ခာစခန်း ဒေသနာနှင့်
စေတနာ မေတ္တာထွေးတဲ့ပြင်
သွေမကွာ သစ္စာအရေးမှာလ
အေးမြ ဆာယာဝေ၍
ဘေးမခ သာယာစေနော်ကွယ်
တွေးဆအခါခါ ။

မြတ်ဘုရားသာသနော အမှိုက်မှောင်မဖျက်စေဖို့
 ထပ်မနား၊စာပုလွေ စိုက်ထောင်လျက်ကယ်နှင့်
 အမြိုက်ဆောင်ရွက်ခဲ့ သင်္ဂါယနာ
 သဘင်မဟာ ပိဋကတ်သုံးသွယ်နှုတ်ငုံကောင်း။
 စဉ်မက္ခာ သတိချပ်နှလုံးဝယ်သရုပ်စုံပေါင်း။

မဟာကဿပ ထေရ်အရှင်
 ပထမအောင်သပြေဆင်ခဲ့
 နောင်အရှည်လျှင် ခြောက်ကြိမ်ထွန်းသည်က
 မင်းကွန်း၊မဟာစည် ဆရာတော်တို့
 စာကထာအကျော် ဦးဆောင်စွမ်းရယ်နှင့်
 ရဟန်းသံဃာ အဆက်ဆက်မှာ
 အပန်းမညှာ အသက်ဆက်လာတော့
 သာသနာအမွေ နေလိုလင်းသည်ပ
 ဘာသာအခြေ ရွှေဗဟိုဝင်းသည်ပ
 ခပင်းကုန် သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ၌
 ဝပ်စင်းလှူ မြတ်ရာက၊မဆုံးပေဘူး
 ဘုန်းကံတော် ကဝိမဟာမှန်တဲ့
 အရိယာတစ်တန် သမုတိသံဃာဂုဏ်တို့ကို
 အသိမှာခြံရံ ရှုကြည့်ကြံကာရံဖြင့်
 အစိန္တေယျာ အပုံပုံပါပဲ
 အစုံအစုံ သဘောအလှရယ်နဲ့
 လုံလုံခြံခြံ အဟောဝတပါကလား
 သောမနဿ ပီတိတဝေဝေနှင့်

မနောတသသ အမှီရှိလေ၍
 နီတိခြေ ကိုးကွယ်မလပ်ပါဘူး
 သီရိသရေ တန်ခိုးကြွယ်မပြတ်တာမို့
 (အမယ်မင်း...)
 သမိုင်းတရပ် ရှေးဦး ကျေးဇူးအထပ်ထပ်နဲ့
 မြတ်သတဲ သံဃာအကြောင်းပေမို့
 ဪ... အမှတ်မဲ့ရန်ဘယာမအောင်းရစေဘု
 (ဆွေတို့ရေ...)
 ကိုင်းဝပ်ရည်၍ တွေးဖူး တန်ဆာလောင်း။

စိတ်စေ့...

ဝေးနေပါရဲ့၊ ဒါပေမဲ့လေ
 အရိပ်ဝေသစ်၊ စိတ်နှောနှစ်လည်း
 ချစ်ကုဋေတိုး၊ နှစ်ရှည်မိုး... မှောင်
 လောင်နေပေမယ့်
 မပူတဲ့မီး၊ မနီးတဲ့ကံ
 စည်းချက်မှန်ထဲ
 သံယောဇဉ်လှိုင်း၊ တံတိုင်းမခတ်
 သူ့ကမ်းစပ်ထိ၊ သံစဉ်ညိုလို့
 သတိရကြောင်း၊ လွမ်းထီးဆောင်းကာ
 ခေါင်းငုံ့လူးလွန့် နေပါတယ် ။

ပြန်မလာလည်း
 ကြမ္မာမကိုး၊ ဒဏ်ရာဆိုးစေ
 မိုး၊ မြေစာအုပ်၊ စိတ်မင်သုတ်ပြီး
 သူ့ရုပ်သော်တာ၊ ညဂီတာကို
 ဝတ်လွှာဖြူဖွေး၊ ပန်းချီရေးလို့
 ငေး၊ ဆွေးရွိုက်မော၊ ချစ်ကြောင်းပြောမယ်

ဆည်းဆာပျိုနှင့် ကခုန်ခြင်း ကဗျာများ

၅

သောကမထင်၊ မောလျရင်ထဲ
ချိတ်ဆွဲယုယ၊ သူ့အလှကို
ဘဝဆည်းဆာ၊ တစ်ကမ္ဘာဆောက်
ခြေရာကောက်ဖို့
မိုးသောက်နေ့တိုင်း စောင့်နေမယ်။ ။

ညွှန်ကြား

ဖုန်းမြည်သံ တဂျိမ်းဂျိမ်း
 ချိန်းချက်တော့လာမလို
 ဝါဆိုရဲ့ ညီမလေး ။
 ကိုဝါဆို ကဗျာပန်းရယ်နဲ့
 တောင်တန်းဆီ ငေးကာမျှော်မှ
 လိမ္မော်ခြယ် ပါးကွက်စိမ်းနှစ်ကွင်းနဲ့
 တိမ်မှော်သွယ် စက်ဘီးတစ်စင်းကို
 စီးနင်းလို့ပြေး။

ဆောင်းသောက်တဲ့နှင်း

ပန်းတိုင်ပျောက်သော ဖူးပုရစ်တို့
 အလွမ်းပိုင်သောက် မူးယစ်ဝေ။
 ရက်အသေမွေး
 လက်တွေဝေးခဲ့တော့
 မျက်ရည်အေးနဲ့ ဆေးသိပ်မှ
 မှေးအိပ်တဲ့ နွေ။
 ဆုပ်ခွာရတာ သမုဒ္ဒရာမကပါဘူး
 ပုစ္ဆာညများ အသင်္ချေ
 ရင်ကိုခြွေတဲ့ အတိတ်လေညင်း။
 ပြေးပေါ့နဒီ
 တေးချောသီ အရှိက်တံတားမှာလည်း
 စကားတောင်ပံ ဆံနွယ်ငှက်တွေက
 ဝဲယှက်ပျံ အခါခါနားခိုတော့
 သနားပိုပို မတားလိုစွမ်းပါဘူး
 ပါးစိုစိုပျားပျိုငမ်းလို့
 အနမ်းယပ်တောင် စိတ်နဲ့ခတ်
 လွမ်းဓာတ်အမှောင် အရိပ်နဲ့သတ်မယ်
 ရေငတ်တစ္ဆေ ဝေဒနာမပျောက်အောင်ပဲ
 နွေဇာတ်ကဝေ ခြေရာဖျောက်
 ဆောင်းသောက်တဲ့နှင်း။

အပြည်ခံဘဝများ

ယွင်းမအို သင်းပျိုမွှေးပါရဲ့
 နှင်းလိုအေး ထုံကြည်
 မြင်းမိုရ်တေး ပုံပန်းချီ
 ဂုဏ်မမီဝပ်တွား၊
 အမွေ၊ ဓန ဝေမျှဆောင်တယ်
 နေ၊ လရောင် မိဘနှစ်ပါး၊
 သင်းမခွဲ လင်းမြပါကွယ်
 ဆင်းရဲတာခံစား၊
 အဆင်းမွဲကာ အကြံမှားပေမယ့်
 မာန်မထားကြင်နာ၊
 ဝေးရပ်မှာ ဆွေးဇာတ်ခင်းစေတော့
 ပေးဆပ်ခြင်း ပီတိလုံဖြာ၊
 သမီးသားတို့ ကြီးပွားပါလျှင်
 အနီးနားမလာ ရင်ခွင်ပြောင်းလည်း
 သွင်ပြင်မဟောင်း တောင်းဆုခြွေ
 ကောင်းမှုဝေစေ၊
 သားအတွက်ကြွေတဲ့ ပါးမျက်ရည်ကို
 ခါးသက်သေ မထုတ်ရက်တော့လေး။
 သမီးအတွက်ကြွေတဲ့ စီးမျက်ရည်ကို
 မီးသက်သေ မထုတ်ရက်တော့လေး။

ကွက်လပ်

မရှိသောကြောင့်
 သဘောဖြူစင်၊ ပေးကမ်းချင်လည်း
 လိုအင်မပြည့်၊ ဆင်းရဲတွေ့၍
 ရှေ့ရှေးပုစ္ဆာ၊ ခက်ခဲရှာမည်
 ဒါနကုသိုလ် ကွက်လပ်တည်း။
 မသိသောကြောင့်
 နှမြောထုပ်ငုံ၊ ပေးခွင့်ကြုံလည်း
 ယုံကြည်မှုကင်း၊ ရှောင်ဖယ်ကွင်းသော်
 အလင်းရှေ့မှာ၊ ဆုံးရှုံးပါမည်
 ပညာမျက်စိ ကွက်လပ်တည်း။
 သိလည်းသိ၍
 ရှိသောဥစ္စာ၊ ပညာ၊ ကောင်းမှု
 ခွဲဝေစုမှ၊ ယခု၊ နောင်ခါ
 ပုစ္ဆာကွက်လပ်၊ အမြေမြတ်မည်
 အောင်မှတ်ရဖို့၊ ကြိုးကုတ်လော့ ။ ။

ညစေတမာန်

ပါးနှစ်ဖက်ရဲ့
 ပါးကွက် ဝါဝင်း၊ လ၊နှစ်စင်းကို
 ချဉ်ခြင်းတပ်မက်၊ ညနက်နက်တွေ။
 နှုတ်ခမ်းလွှာရဲ့
 ဆည်းဆာ နီနီ၊ သရဖီကို
 ရိုဝေ နမ်းရွိုက်၊ ညမိုက်မိုက်တွေ။
 လည်တိုင်ကျောရဲ့
 ဖျော့နု ခွေသင်း၊ မြစ်တစ်စင်းကို
 ချစ်ခြင်း သီဆက်၊ ညဂယက်တွေ။
 ဆေးမခြယ်တဲ့
 လက်သွယ် ဖူးဖူး၊ နေခြည်ဦးကို
 ကူးခတ်တုတ်နှောင်၊ ညမှောင်မှောင်တွေ။
 ညပြတင်းထဲ
 ခစင်းသက်ကြွေ၊ ဣန္ဒြေကြယ်ဖူး
 နေ့စဉ်ခူးဖို့၊ လူးလားခေါက်ပြန်
 သဏ္ဍာန်စေစား၊ နှလုံးသားက
 တံခါးမပိတ်နိုင်တော့ပြီ။

လူမိုက်

(၁)

အနှစ်မဲ့ အကာ
ဗလာသက်သက် ကံစမ်းမဲ။
အထိမခံ မြေပွေးစရိုက်နဲ့
လောင်မြိုက်မီးခဲ။

(၂)

လောကရဲ့ နွေ
ရွှေငွေရဲ့ ဓားပြ။
လောဘ၊ ဒေါသကို တက်တူးထိုး
မိုးကြိုးရှုရှု။

(၃)

ညစ်ကြေးတဲ့မိလ္လာ
အလိမ္မာရဲ့ တစ်ဖက်ကမ်း။
အတ္တချော်ရည် စိတ်မှာလိမ်း
ယိမ်းနဲ့နဲ့ငြမ်း။

(၄)

အမှားရဲ့ ကိုယ်ရံတော်
အပျော်ရဲ့ သူငယ်ချင်း။
အဝိဇ္ဇာသေရည်သောက်
စောက်နက်နက်တွင်း။

(၅)

ဆင်းရဲတဲ့ထောင်
 အမှောင်ရဲ့အရိပ်။
 အကုသိုလ် ကျောလွယ်ပိုး
 ဆိုးတဲ့အဆိပ်။

(၆)

သတ္တိကို မျက်နှာဖုံးစွပ်ပြီး
 မြို့ပတ်ရထား စီးနေသူ။
 မနာလို မျက်မှန်အမဲနဲ့
 ကဲတတ်တဲ့ လူ။
 ပိန်းပိတ်သော မြူ
 ဝူမမြင်သော မျက်ကန်း ။
 မောဟကို အရေကြိုသောက်
 ပေါက်ကွဲတဲ့ယမ်း။

(၇)

ပကာသနကို ခါးပိုက်ပိုက်
 ထိုက်မထိုက်လည်း မကြံစည်။
 ခေါင်းကျက်ရင် ခေါင်းကိုစား
 ခါးမှ ကြိုက်သည်။
 ယောက်ယက်ခတ် အသံမြည်
 လော်လည်တဲ့ မုဆိုး။
 အကြင်နာ ပန်းမစိုက်
 မှိုင်းတိုက် သူခိုး။

တိမ်သိတေး

ဒိုင်ယာရီ နွေပြတင်းပေါက်က
ရေဆင်းသောက်တဲ့ အိပ်မက်အို ...။

မရေမရာ ဆက်ဆံရေးမှာတော့
ဝေဒနာ ဂယက်ထန်မအေးပါဘူး
အဖြေလွှာ မနက်ဖြန်ရေးမှာလား
(ဪ...)

စေတနာ မျက်မှန်လေးရယ်နဲ့
လက်ပံဆွေး ငို...။
ဆောင်းအပြန် ဟောင်းကျန်သမျှတွေလည်း
တောင်းပန်ခလို့ လမ်းဖွင့်ကြို
လွမ်းပွင့်ကိုမှ နမ်းတဲ့စိတ်။

တိမ်လွှာတစ်စ ရာသီ
သိင်္ဂါရ ကဗျာပန်းချီပေါ့
နဲ့သာစီ ကောင်းကင်နဖူးမှာဖြင့်
လူးလွန်ယုံ ဆံနွယ်စတွေက
ဖူးညွန့်စံ ပန်ခြယ်ပြပါလို့
အလှအဖော်ရှာ မျက်ဝန်းအလှဲတွေလည်း

လသော်တာ လက်ရွန်းအဖွဲ့မှာမှ
 ညပေါ်မှာ ရှက်ခွန်းဖွဲ့ပြန်ပေါ့
 သံချိုသဲ့သဲ့ ခြေရာထင်
 သွေကွာနှင့် ဘက်မတန်ဝေးသမျှ
 နွေဆရာဘုရင် လက်ပံတေးတွေနဲ့
 ဝေဒနာရှင် မနက်ပြန်ရေးဦးမယ်
 မွေးတဲ့အရိပ်။

ခုန်ပြ

ဥပုသ်တစ်ရက်၊ သီလဖက်၍
အသက်ရှည်ရန်၊ ကောင်းစိတ်သန်ပြီး
ရေကန်ထဲသို့ ငါးလွှတ်သူ။

သူ့အလုပ်မဖျက်၊ ဝီဇပျက်၍
ရမ္မက်စေခံ၊ ရောင်းစိတ်သန်ပြီး
ရေကန်ထဲမှ ငါးဖမ်းသူ။

ဓာတ်ပုံ

သုံးဆယ့်တစ်ဘုံကို ဆယ်ဖီဆွဲတော့
ငရဲရုပ်က အဆိုးဆုံးပါ။

နိဗ္ဗာန်ဆီ ကွန်မန်ပေးလည်း
ဝေးတဲ့ ပြန်စာ။

အနတ္တမဂ္ဂ၊ အတ္တစုလေသော
လူ့ဘဝရဲ့ ဖေ့စ်ဘုတ်မှာ
ဆေ့ဖ်လုပ်စရာက ကိုယ်၊စိတ်၊နှလုံး။

ကိုယ်ရေးတာ ကိုယ်ပြန်ဖတ်
ကိုယ်မှတ်တာ တကယ်မှန်လား
ကိုယ့်ပုံစံ ကိုယ့်ရုပ်နဲ့
ကိုယ်လုပ်တာ ကိုယ်ပြန်ကြည့်ပါလို့
ကိုယ်သိတာ ကိုယ့်စစ်ကြော
ကိုယ့်ဝေါ ကိုယ်သုံး။

လွမ်းရိပ်သိသော မြို့

အိပ်မက်အသစ်တွေနဲ့
 သိပ်ချစ်တယ် မန္တလား။
 ဂန္ထဝင် စာတစ်အုပ်က
 သမုဒ္ဒရာ။
 ဖတ်ပါရဲ့ အခါခါ
 နာပါရဲ့ ရင်ဘတ်ထဲ။
 ပါတော်မူ ရာဇဝင်တွေ့ရင်
 သွေးနီနီရဲ့။
 အိပ်မက်အသစ်တွေနဲ့
 သိပ်ချစ်တယ် မန္တလား။
 အနုပညာ ပန်းတစ်ခင်းက
 လွမ်းခြင်း ဋီကာ။
 ငြိမ့်ညောင်းတဲ့ တူရိယာ
 မြန်မာရဲ့ လတစ်စင်း။
 အမျိုးဂုဏ် သဘင်ထမ်း
 စမ်းချောင်းခွေဆင်း။
 အိပ်မက်အသစ်တွေနဲ့
 သိပ်ချစ်တယ် မန္တလား။
 ကျုံးရေပျော် နန်းမြို့ရိုးက
 မိုးဦး ကဗျာ။

အတိတ်ဆွေးပေမယ့်
 ချိတ်ရေးခဲ့ ပီပြင်စွာ
 အလင်္ကာတို့ ခြိမ့်ခြိမ့်သဲ။
 စာဆိုရှင် တေးသီချင်းတွေ
 စီးဆင်းနေဆဲ။
 အိပ်မက်အသစ်တွေနဲ့
 သိပ်ချစ်တယ် မန္တလာ။
 မုန့်ရှင် ဘုရားအရိပ်က
 စိတ်ရဲ့မွေ့ရာ။
 ကြယ်ပွင့်တဲ့ သာသနာ
 မြန်မာရဲ့ နေမဝင်တေး။
 ကုသိုလ်တော် ကျောက်စာပြတင်း
 လင်းလဲ့လဲ့မွှေး။
 အိပ်မက်အသစ်တွေနဲ့
 သိပ်ချစ်တယ် မန္တလာ။
 မြေကြီးနှစ်ကောင် မန်းတောင်ရိပ်က
 အိပ်မက် ဆည်းဆာ။
 ဈေးချိုရဲ့ ရင်ခွင်မှာ
 နာရီစင်က နို့ချိုစို့။
 တောင်သမန် လေပြည်ဆမ်း
 လွမ်းစေတဲ့မြို့။

ဆည်းဆာများတဲတိမ်

သမုဒယမီးစာ ခါးပိုက်ပိုက်ပါလို့
 အနုအလှဆည်းဆာ ဓားပြတိုက်လေတော့
 စိုက်မြားတစ်စင်းနဲ့ ကြယ်ခိုးတိမ်
 ဪ ငိုက်မှားခြင်း လိုက်စားရင်းနဲ့ပဲ
 ငမိုက်သားသီချင်းဖွဲ့ နွယ်ကြိုးလိမ်။
 အမြစ်မပြတ်ပါဘူး
 အချစ်ဇာတ်မှာ ကကွက်အမျိုးမျိုးရယ်နဲ့
 ညစ်ပတ်ရာ ညနက်ဆိုးဆိုးတွေထဲ
 ပိုးဖလံ မီးအလျှင်မီးသလို
 မိုးဝသန် သည်းထန်ကြမ်းသလိုပေါ့
 ကမ်းမမြင်၊ လမ်းမမြင် ပန်းအယဉ်ထင်လို့
 ရင်ဘတ်ကို တံတားခင်း
 နှလုံးသားရစ်သမ် ခပ်ပြင်းပြင်းနဲ့
 ဝပ်စင်းခို ခြံရံနောက်
 သံယောဇဉ် မိုးမလင်းတော့ပြန်မှ
 ကံကြမ္မာအတိတ်ဆိုးတို့ တစ္ဆေခြောက်
 သံသရာအဆိပ်ပျိုးလို့ နွေအပေါက်မှာ
 ပွေ့နောက် အကြိမ်ကြိမ်။

အမှားတစ်လမ်း အမှန်တစ်လမ်းဆိုပေမယ့်
 ပြဒါးတစ်လမ်း သံတစ်လမ်းထဲမှာတော့
 နှစ်ခြမ်းကွဲခဲ့ အိပ်မက်အိမ်
 ငြိမ်သက်ချိန်ဆိုတာ ဝေးသည်ထက်ဝေး။
 ခဲမှန်ဖူးတဲ့ စာသူငယ်လို
 အသည်းလှံစူးမယ့် မာယာနယ်ထဲ
 တကယ်တမ်းဆို အလူးအလဲနဲ့
 ကြယ်ပန်းကို မခူးရဲတော့ပါဘူး
 စွဲလန်းသော အချစ်ရဲ့အတိတ်တစ်ခုမှာ
 အသည်းကျွမ်းသော အပြစ်နဲ့ငြိမှန်ရင်း
 အဖြည့်ခံ ရင့်ခါးအလွမ်းတွေနဲ့
 အငွေ့ပျံ လွင့်ပါးစမ်းစေတော့
 ပန်းရိပ်မြို့ ဆည်းဆာအသော့မှာ
 လွမ်းဖိတ်ခြံ ခရီးအခါခါကြော့ပါ့မယ်
 (ဒါဟာ... တိမ်မှိုက်တစ်မျှင်ရဲ့)
 ချော့များတဲ့ တေး။

ကကြီး

လူသားငါလျှင်
 ရာသီစက်ဝန်း၊ စကြာကျွန်း၌
 သွန်းဖြိုးသည့်မိုး၊ မြူခိုးနှင့်ဆောင်း
 ပူအောင်းသောနေ့၊ ဥတုလေကို
 ဖြေပြေရှုရှိုက်၊ တာဝန်ပိုက်၍
 နှစ်မြိုက်ပျော်ဝင်၊ ခရီးနှင့်ကာ
 ရှင်သန်ရှေ့ဆက် နေပါကော။

နေအခင်းတွင်
 သီချင်းတေးဆို၊ သစ်ရိပ်ခို၍
 ရေကိုလည်းသောက်၊ ပန်းကြွေကောက်ကာ
 တစ်ထောက်အမောဖြေဖူးသည် ။

လ၊အလင်းတွင်
 သီချင်းတေးဆို၊ လရိပ်ခို၍
 ပန်းကိုလည်းနမ်း၊ ကြယ်ကြွေငမ်းကာ
 အလွမ်းတစ်ကျော ဖြေဖူးသည်။

ဘဝဆည်းဆာ၊ ပန်းတိုင်ရှာသော
 ငါ၏နေ့ည၊ ချိန်ကာလတွင်
 လောကဝတ်ရုံ၊ ငါခိုလှုံ၍
 ယုံကြည်မပျက်၊ ခရီးဆက်ခဲ့
 အသက်ရှင်ရာ၊ ဤကမ္ဘာ၏
 မဟာကျေးဇူး၊ အထူးထူးကို
 ကြည်နှူးသိမြင်၊ ခံစားကြင်၍
 ငါလျှင်ဆပ်ရဦးမည်တကား ။

သုညရေးသူများ

လူ့ဘဝ

သမုဒယ သမုဒ္ဒရာ။

ရစ်ပတ်လိုတော့

ပညတ်ကို ဇာတ်ညွှန်းရေးပြီး

ဆေးသိပ် ရှိုက်ဖွား။

ဥပါဒါန် လှိုင်းတံပိုးနဲ့

မိုးချုပ်ခဲ့ ညတံငါ

ဒါရိုက်တာက မီးမွှေးတုန်း။

အငတ်အာသာ တညော်ညော်မို့

ပရမတ်စာ ကျော်ကျော်ဖတ်

ရမှတ် ကျရှုံး။

လူ့ဘဝ

သမုဒယ ဒိုင်ယာရီ။

ဝေဒနာ အထုပ်အပိုးရယ်နဲ့

နေကဗျာ အပုပ်အသိုးတွေက

ချုပ်ရိုး ပွေလီ၊

ကမ်းစပ်ကိုလည်း လှေမစီ

သွေဖည်ခဲ့ ရောင်နီဦး။

သရုပ်ဆောင် ခုန်ကနေတော့

အချုပ်အနှောင် ဘုံဘဝမှာ

သုညသာ ပူး။

လူ

ဘဝအမြဲတေ

လေကိုလှော်ခတ်၊ ရွက်ချပ်တောင်ပံ

အားမာန်ရစ်ကြီး၊ တန်ခိုး ဖူးပွင့်

မိုးမြင့်တံခွန်၊ စွန်ကလေးလို။

ကောင်းကင်ကိုမော့၊ တေးကြော့ကြော့သီ

နာရီတံခါး၊ စိတ်များသောဖွင့်

ရွက်လွင့် တစ်ကိုယ်၊ ချိုချို မြိန်မြိန်

တိမ်ကဗျာဖတ်၊ တောင်ပံခတ်ပျံ

လောကခံထဲ။

တစ်ခါတစ်ခါ

လျှာက စောက်ထိုး၊ ကြိုးကလျော့လျော့

မော့ရာမှင့်၊ တုံ့ဆိုင်း မှိုင်ဝေ

အောက်ခြေကိုကြောက်၊ ရောက်တတ်ရာရာ

အားမပါဘူး၊ နံ့ချာ ထူးအ

စိတ်ဓာတ်ကျပြီး၊ ဘဝကိုမုန်း

အရုံးပေးချင်၊ လုံးထွေးငင်ခဲ့။

တစ်ခါတစ်ခါ

နိမ့်ရာမှမြင့်၊ ဖင့်ရာမှသွက်

ခြေလက်တောင်ပံ၊ လောကခံထဲ

ပျော်စံလွန်လူး၊ တိမ်ကိုခူးခြွေ။

မြေနှံ့ကောင်းကင်၊ ချိန်ခွင်နှစ်ဖက်

မာန်ကြီးဆက်ရင်း၊ တက်၊ သက် ခုန်က

လ၊ အကွရာ၊ ဆည်းဆာခုတ်မောင်း

နှစ်ချောင်းငင်တပ်၊ ဉာဏ်ရွက်ချပ်တွေ

ရပ်မနေသင့်၊ ဖူးဝေပွင့်။

စွမ်းအား

တစ်ဖက်အိမ်တွင်
 လင်နဲ့မယား၊ စကားများ၍
 နင်မှားငါမှန်၊ အတန်တန်ဖြင့်
 ပြန်လှန် ချေပ၊ ဆဲဆိုကြသော်
 ကြားရကိုယ့်မှာ၊ လန့်နိုးပါသည်
 ချိန်ခါနဲနက်၊ အရုဏ်တက်ချိန်... ။

စောစောစီးစီး
 သမီးနဲ့သား၊ ငိုသံများလည်း
 ကြောက်အား ပဲ့တင်ထပ်နေ၏။
 မေတ္တာစိမ်း၍
 မငြိမ်းရန်ပွဲ၊ အိမ်ထောင်ကွဲသော်
 ကြားထဲငိုငြီး၊ သားသမီးတို့
 အထီးကျန်ငဲ့၊ မိဘမဲ့၍
 ကဲ့ရဲ့ကြဉ်ဖယ်၊ လောကလယ်တွင်
 သိမ်ငယ်အားနဲ့ ရမည်ကော။

တွေးပူစဉ်းစား၊ ငဲ့သနား၍
 ကြားရကိုယ့်မှာ၊ ယုံကြည်ရာဖြင့်
 မေတ္တာထွေးသိပ်၊ ဘုရားရိပ်ဝယ်
 တိုးတိတ်ဆုတောင်း၊ ငြိမ်းစေကြောင်းသည်
 ပေါင်းဖက်မကွဲ အိမ်ထောင်များ၊
 ကြင်နာထောက်ခံ မြဲစေသား။
 လင်းကြက်တောင်ပံ၊ ခတ်ခတ်ပျံ့စဉ်
 အသံအားလုံး တိတ်ဆိတ်သတည်း ။

လက်ဆောင်

ထောင့်ငါးရာ စာတစ်အုပ်ကို
ပါဆယ်ထုပ် ပို့လိုက်တယ်။
အိပ်ရာဝင် ပုံပြင်မှတ်လို့
မင်းဖတ်ပါကွယ်။
နီဒါန်းက တွေ့ဆုံမယ်
အလယ်မှာတော့ ရင်ခုန်ခန်း။
နီဂုံးအကျွန်မှာတော့
ထမင်းတစ်ပန်းကန် နှစ်ယောက်အတူလွေးပါလို့
သားနဲ့သမီးကို တစ်လှည့်စီကျွေး
တေးငြိမ့်ငြိမ့်ဆမ်း။

ဂုဏ်

ဘယ်သို့တိုက်တိုက်
 မငိုက်မရွဲ့၊ လမ်းကျယ်ချဲ့၍
 ဖွဲ့စပ်သံသာ၊ ထိုကဗျာသည်
 မြန်မာရနဲ့၊ ထုံသင်းပျံ၏ ။
 ဘယ်သို့ဖျက်ဖျက်
 မပျက်တည်တံ့၊ ချိုရနံ့နှင့်
 ရဲဝံ့ခိုင်မာ၊ ထိုကဗျာသည်
 မြန်မာပီသ၊ ယဉ်ကျေးလှ၏။
 ဘယ်သို့နှိမ်နှိမ်
 မှေးမှိန်မကျ၊ ဂုဏ်၊ ရသနှင့်
 သဒ္ဒါလင်္ကာ၊ ထိုကဗျာသည်
 မြန်မာအနှစ်၊ အမွေစစ်၏ ။
 ထိုကဗျာသည် -
 ဆရာ၊ သခင်၊ ပညာရှင်တို့
 ကျင်လည်မပြတ်၊ စပ်လည်းစပ်ခဲ့
 ဖတ်မှတ်မွေ့ပျော်၊ ကျော်လည်းကျော်ခဲ့
 အဖော်ပေါင်းသင်း၊ လင်းလည်းလင်းခဲ့
 ဖန်ဆင်း ချိုချို၊ ဆိုလည်းဆိုခဲ့
 မပြိုမပျက်၊ မျိုးရိုးဆက်ခဲ့
 သက်တမ်းရှည်ကြာ၊ ထိုကဗျာသည်
 မြန်မာဂုဏ်ပေါင်းညွတ်သတည်း ။

ဘဝ ဝက်ပါ
(လေးချိုးကြီး)

အဝိဇ္ဇာ၊နီဝရဏံ ပိုက်မှောင်အတွင်းမှာလ
အရိပ်ပမာစီမံ စရိုက်နှောင်ခြင်းရယ်နှင့်
စိတ်အလွှာမညီပြန် အကြိုက်ဆောင်ရင်းသာပဲ
အမိုက်ခေါင်နင်းရှာကြ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံဝယ်၊
ဪ... လိုက်ယောင်ဆင်း ခိုက်ခေါင်ရင်းသာပ
ဟိုက်လောင်လို့မငြင်းရှာဘဲ အပြုံး၊အရွဲ့ အစုံကွယ်။

စည်းမရှိ၊ နည်းမသိပူစရာပ
အမူယာတွေ လှည့်ကွက်အမျိုးမျိုးတို့နှင့်
ချူချာသလေ တည့်ချက်မတိုးတဲ့ပြင်
အဆိုးကြံ ရာဂ အနုသယတွေနှင့်
အဖိုးမတန် ကာမ သမုဒယတွေက
ဒုက္ခအနေ တွယ်တာခိုင်တော့
ရွပ်ပွမပြေ ကယ်ပါတမိုင်မိုင်နဲ့
မလွယ်ပါနိုင် လောကီအမှားဇာတ်မှာဖြင့်
ရွယ်ရာတိုင် ဇောစိဘုရားမတတ်သာပေါ့
အမြတ်မကျင့်လင့် ထက်အောက်စုန်ဆန်မယ်

ဪ - အမှတ်မတင့် အငတ်သင့်ကြပါလို့
ကပ်အဆင့်ဆင့် ရှက်ပျောက်အဟုန်ရန်စွယ်။

ဥပါဒါန် ငါးဂတိလားပေမယ့်
သုခဝဟံ တရားရှိငြားပေမို့
ရွာရာမှန် အားသတိပွားကာဖြင့်
ဘုရား၏စကား ရင်ထဲကယ်
(ဆွေတို့ရေ.....)

မြင်စွဲတွယ်သမျှ အနတ္တမှန်မကွာတွေး ။
ဪ - ဘင်ခဲသဖွယ်ပ ၊ ယင်အမြဲသယ်ကြ
အစဉ်ပဲလည်ရ၊ အနမတဂ္ဂသံသရာဘေး။

စ,ဆုံးမထင် သိချင်လို့ မစွမ်းပါဘု
ဝလုံးအသွင် အရှိမြင်လို့ မှန်းစေတော့
ရတုန်းလျှင် သတိယှဉ်လှမ်းလေငဲ့
မဂ်လမ်းခေါ် မဂ္ဂင်ခရီးကိုဖြင့်
တတ်စွမ်းဖော် ဆက်ဝင်နီးစေဖို့
အသက်ရှင်ပြီးလာ ဒေသနာဖွေလျက်
ဝေဒနာတွေ ဖြစ်ပျက်ရှုတဲ့ပြင်
အပြစ်ဟုမြင် သံဝေဉာဏ်စိတ်ရယ်နှင့်
တိတ်ဆိတ်စွာ အားထုတ်ကြည့်ပါတော့
အမှားရှုပ်သည့် မောဟဇာတ်ခုံ၌
အများရုတ္တိ လောဘအထပ်ထပ်ပုံ၍
ဒေါသတစ်စပ်တုန် မိစ္ဆာဘီလူးလိုပ

အဘိဇ္ဈာကျူး သိက္ခာရူးတဲ့ပြင်
ဣဿာဆူး အနင်နင်နှင့်
မဆင်မခြင် ဗျာပါလုံးကြတယ်
ဪ... အသုံးမကျ ပါရမီမေ့ောင်ဆွေးသူတို့
နှလုံးမလှ အရှုံးရကြလေတော့
အဆုံးမရ စာဂီမဲ့ပြောင်ဝေး။

ပါးစပ်သမားများ

ပါးစပ်က စကားကြွယ်
 ဝှံ့ကြွယ် ခူးမယ်တဲ့။
 သရက်ပင်ခြေ
 အသီးကြွေ မျှော်ကာစောင့်
 ရောင့်ရဲရှာရဲ့။

ပါးစပ်က စကားကြွယ်
 ပင်လယ်လည်း ကူးမယ်တဲ့။
 ကန်အလယ်မှာတော့
 ကြံမလွယ် တစာစာဟစ်
 ရေနစ်နေရဲ့။

ပါးစပ်က နေရာတကာ
 ဆရာမှ ဆရာတဲ့။
 ဤကိုလေ ကျွဲဟုဖတ်
 တတ်သိရှာရဲ့ ။

လောကဇာတ်ခုံ

အချစ်, အမှန် ၊ ပြုံးပြုံး, မဲ့မဲ့
ကဲ့ရဲ့, ချီးမွမ်း ၊ လောကလမ်းမှာ
လွမ်းကြကွမ်းကြ သရုပ်စုံ။

အပေါင်း, အနှုတ် ၊ အရှုပ်, အရှင်း
အရင်း, အမြတ် ၊ လောကဇာတ်မှာ
ဆပ်ကြပြတ်ကြ သရုပ်စုံ။

သော်--

သံစဉ်တေးနဲ့ပွေးတဲ့မြေ

အရှေ့စွန်းမှာ

နေဝန်း ရင်ကော့၊ ခေါင်းထောင်မော့

တစ်ကြော့တစ်လီ၊ နေ့သစ်ဆီ

ရောင်နီအလင်း၊ တေးသီချင်း...။

မြို့ပြလမ်းမှာ

ဝမ်းရေးလှုပ်ရှား၊ လူအများ

ယာဉ်, ကားစုံညီ၊ နေ့သစ်ဆီ

ကိုယ်စီ ဆောင်နှင်း၊ တေးသီချင်း...။

တောင်ယာထဲမှာ

အားခဲဝန်ရွက်၊ လှည်းနွားဖက်

ခြေလက်စုံညီ၊ နေ့သစ်ဆီ

ကိုယ်စီဆောင်နှင်း၊ တေးသီချင်း...။

တေးသီချင်းမှာ

မင်း, သူ, ငါ-ပေါင်း ၊ အားသစ်လောင်း

ချစ်ကြောင်း ခွန်းချို၊ နေ့သစ်ကြို

သီဆိုရှေ့ဆက်၊ ကောင်းကျိုးရွက်

တိုးတက် စိုပြေ(ပြည်)၊ တို့ရဲ့မြေ

စေတနာမွှေး၊ ချမ်းမြေ့အေး

တေးအလင်းရောင်၊ တေးလက်ဆောင်... ။

ရှင်းတမ်း

မတွေ့ချင်လည်း
 နေ့မြင်ညပျောက် ၊ စည်းဝါးအောက်မှာ
 တောက်ခေါက် ငြီးငြူ၊ ရင်ပူပူနဲ့
 အုတ်ဂူမြေလွှာ၊ တစ်နေရာကို
 ပီဇာမဆုံး၊ ခေါင်းခုအုံးပြီး
 အပြုံးဆိတ်ငုံ၊ နှုတ်ပိတ်လှုံကာ
 ဝတ်ရုံဆွေးမြေ့ ရဦးမယ် ။
 အတ္တဘောဓာတ်၊ ခွန်အားပြတ်ပြီး
 လတ်ရာမှရွဲ၊ ခဲရာမှယို
 အိုရာမှပျက်၊ အနက်နက်နဲ့
 ယက်ကန်ယက်ကန် ၊ လာရာပြန်ရင်း
 အဆန်သို့ခုန်၊ အစုန်သို့စီး
 နီး၊ဝေးမမြင်၊ အမျှင်လုံးထွေး
 နှင်၊ရုန်း၊ပြေး၊ဆော့၊ တသော့သော့နဲ့
 မျော့မျော့ ယိမ်းယိုင်၊ မပိုင်ဆိုင်ဘဲ
 လက်မှိုင်ချွေး၊ သေမင်းဘေးမှာ
 ဆွေးနွေးတိုင်ပင်၊ ကိုယ့်ချိန်ခွင်ကို
 ဈေးတင်ရောင်းဝယ်ရဦးမယ် ။
 ဩတ်...
 နေဝင်ကြိုးရှုပ်၊ တမိုးချုပ်ပြီ
 ခေါင်းကုတ်ခေါင်းခါ နေတုန်းလား။

မျက်နှာဖုံးနဲ့လူများ

မရှိတာကို၊ ရှိသလို
 ပြောဆို ဟန်လုပ်၊ မာယာထုတ်
 ငရုပ်သီးနှယ် စပ်တဲ့လူ...။
 မသိတာကို၊ သိသလို
 ပြောဆို ဟန်ကဲ၊ မာယာဖွဲ့
 မီးခဲကြီးနှယ် ပူတဲ့လူ...။
 မလုပ်တာကို၊ လုပ်သလို
 ပြောဆို ဟန်ကြူး၊ မာယာလူး
 ဆူးတစ်ချောင်းနှယ် စူးတဲ့လူ...။
 မချစ်တာကို၊ ချစ်သလို
 ပြောဆို ဟန်ကောင်း၊ မာယာလောင်း
 ကောင်းကင်ကြီးနှယ် ပြောင်းတဲ့လူ...။
 လောက မြေလွှာ၊ ဝန်းကျင်မှာ
 မာယာ ယှက်ထုံး၊ မျက်နှာဖုံး
 သုံးစွဲနေသူ၊ ဘယ်လိုလူ
 မျှယူစဉ်းစား၊ သတိထား
 ရှောင်ရှားဆက်ဆံနိုင်ကြစေ...။

သံယောဇဉ်

ပွင့်လာလေနိုး၊ မျှော်ကိုးရာသီ
 ကြာပြီဆိုလည်း၊ မမေ့ရဲဘူး
 ရင်ထဲကပန်း၊ စွဲလန်းပျိုးစိုက်
 နမ်းရွှိုက်နေချင်၊ ထာဝစဉ်ပါ...။
 ရွာလာလေငြား၊ မျှော်အား ကြာပြီ
 ရာသီမအေး၊ မမေ့သေးဘူး
 မိုးပြေးတစ်ပေါက်၊ ရင်မှာသောက်ဖို့
 အနောက်တောင်ဗွေ၊ ငေးမောနေမြဲ...။
 ပေါ်လာလေနိုး၊ မျှော်ကိုးကြာပြီ
 ရာသီ မဟောင်း၊ မေ့မပြောင်းဘူး
 နွဲနှောင်းချစ်သက်၊ မျက်နှာရိပ်ပုံ
 အာရုံ ဖော်တမ်း ၊ ရင်မှာလွမ်းတယ်။
 ဪ...
 မပွင့်၊ မရွာ ၊ မပေါ်လာလည်း
 မျှော်ကာရစ်တိုး၊ ချစ်ကြိုးတစ်စ
 ကာလမအို၊ ထာဝရပျို့နု
 ဥတုမကွာ၊ ပြုစုရှာရင်း
 ကြင်နာမပျက်၊ ရင်မှာဝှက်မယ်။

မြန်မာ့ပုဂံ (ဇနွယ်သာကီ သံဖြတ်)

ဉာဏ်သဘာ စံမဟာ လျှံဖြာသန့်တဲ့
 မြန်မာရနဲ့ဘွဲ့ ပုဂံပြည်၊
 သတင်းတည် မင်းပြည် အလင်းစီသခဲ
 အဆင်းပန်းချီလှတဲ့ ပုဂံပြည်၊
 သမိုင်းရောင် သိုင်းဆောင် မရိုင်းအောင်ထွန်းတဲ့
 တိုင်းတဘောင်ရွန်းလဲ့ ပုဂံပြည်လှေ၊
 သာသနာ၊ ဘုရားနဲ့ ပန်စည်
 သရပါတံခါးနဲ့ ပုဂံပြည်၊
 ကဝိရတန သဏ္ဍာန်မှီ
 အရိမဒ္ဒန ပုဂံပြည်လှေ၊
 ဇွဲအပေါင်းမကိုဋ် အဟုန်ချီစွာ
 သူရဲကောင်းတစ်သိုက် စုံညီရာဗျ၊
 မင်းဆက်ဆက်လွမ်း နှင်းရွက်ထမ်းခဲ
 ဝင်းလက်နန်းနဲ့ ပုဂံပြည်
 ဆင်းသက်လှမ်း၍ အလံတည်လှေ၊
 ဘာသာစခန်းချဲ့ယဉ်စေရန်
 သာသနာကမ်းခဲ အရှင်အရဟံ၊
 ထေရဝါဒ ပွားပြန့်အောင်

မထေရ်ကြွကာပျံ တရားဖြန့်ဆောင်သလေ၊
 အဆုံးအမယူ၍ အလင်းဖော်ရှာ
 နှလုံးလှဖြူပေ့ မင်းအနော်ရထာဗျ၊
 စနစ်လှန်ပြောင်း အကြောင်းရှုမျှော်
 အသစ်သဏ္ဍာန်လောင်း ကောင်းမှုပျော်သရှင့်
 ရန်စစ်အများ ကျန်စစ်သားလည်း
 အမှန်ချစ်အားနဲ့ ဘာသာကိုးကွယ်
 စံသစ်ထားသကဲ့ သဒ္ဓါဖြိုးတယ်လေ၊
 ဓလေ့အရောင်တောက် အမှားသွေဖည်
 အရှေ့တောင်၊ နောက်၊ မြောက် ဘုရားဝေစည်၊
 အသွင်ရေးရတုလောင်း တလူလူစီ
 ယဉ်ကျေးမှုအပေါင်း သရဖူချီ၊
 အနုပညာအား ထွေးယှက်ဖြာ
 ဝိသုကာများ ရှေးလက်ရာဗျ၊
 ခန့်ထည်၊ တည်တံ့ ထုံဝင့်ကျယ်
 အံ့ဖွယ်ပြည်အနှံ့ ဂုဏ်တင့်တယ်ရှင့်၊
 မြန်မာမှန်ငြား ပုဂံသွားလို့
 စံဘုရားတို့ ဖူးလိုက်မယ်
 ကံတရားတို့ ထူးမြိုက်တယ်လေ၊
 အရိုင်းယဉ်လို့ သရဏံမှီ
 သမိုင်းဝင်သဗျို့ ပုဂံပြည်ဗျ၊
 မျိုးဆက်မြတ်နိုး အမှန်ချီ
 တိုးတက်တန်ခိုး ပုဂံပြည်ရှင့်၊

အလိုလေ့လေ
 နဂိုရှေးပဝေ ရတနာမို့
 စရကာ အမှန်လောင်းကာဖြင့်
 ပုဂံအကြောင်း ဂုဏ်သမိုင်းကိုတဲ
 ဘယ်သောအခါ၊ မသုဉ်းပါအောင်
 မြတ်နိုးစွာ အယဉ်သိုင်းလို့
 ယဉ်နှိုင်း သရဖူ
 သဏ္ဍာန်လည်းစစ်၊ စံတွဲသစ်၍
 ပုဂံအစစ် ဤဓမ္မူဝယ်
 ညီအတူ အမြတ်ထွားအောင်
 မရပ်မခြား၊ ဝပ်တွား
 ထပ်ပွားကြ ဆွေတို့လေး။

ဝသန်အက်ကြောင်း

မိုးစက်တွေကြား၊ ငါလျှောက်သွားခဲ့
ခါးသီးရင့်ထန်၊ လွမ်းလက်ကျန်ကို
ဝသန်နှစ်သိမ့်၊ တစ်စိစိမ့်ရွာ
သိမ့်သိမ့်ဖြာရွဲ၊ တစ်ကိုယ်တည်းပေါ့
လမ်းခွဲမျက်ရည်၊ နောက်ဆုံးခြွေပြီး
မိုးရေတွေနဲ့ မျှောလိုက်တယ်။
အာကာထစ်ခြုန်း၊ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်
ငါနဲ့ထပ်တူ၊ ဆူပူကြေကွဲ
ဝမ်းနည်းမှတ်တမ်း၊ လျှပ်စီးတန်းမှာ
အလွမ်းတေးဆို၊ တွဲလွဲခိုရွိုက်
မင်းမြင်လိုက်ရင်
လက်ပိုက်ကြည့်လို့ ပျော်ပါစေ။
မာယာလှိုင်းခတ်၊ မင်းနေရပ်မှာ
အမှတ်တရမိုး၊ အငြိုးမတေး
အရှုံးပေးရွာ
မင်းအေးပါစေ၊ ပေးဆပ်ကြွဆင်း
မင်းနှင်းတဲ့လမ်း၊ ပန်းတွေပွင့်ကြို့
ရနံ့ပျိုလိမ်း၊ မင်းကိုယ်လို့
မင်းစိမ်းသမျှ၊ မင်းအလှမှာ
ခယရင်ဖွင့်၊ လွမ်းရင့်ရင့်တွေ
တစ်ဆင့်လက်ဆောင် ပါးလိမ့်မယ်။